

BORSOD-ABAÚJ-ZEMPLÉN VÁRMEGYEI KORMÁNYHIVATAL

Iktatószám: BO/32/05918-40/2023.
Ügyintéző: Nagyné Gogolya Renáta

Tárgy: Országos Vízügyi Főigazgatóság (Budapest) által tervezett Kupai tározó létesítésére vonatkozó környezetvédelmi engedély

HATÁROZAT

I. Az **Országos Vízügyi Főigazgatóság** (1012 Budapest, Márvány utca 1/D; **KÜJ: 103061113**) megbízásából eljáró VIZITERV Environ Kft. (4400 Nyíregyháza, Széchenyi utca 15.) 2023. július 21. napján EPAPIR-20230721-2299 számon érkezett kérelme alapján a Kupa és Felsővadász települések közigazgatási területére tervezett Kupai tározó létesítésére (KTJ: 103148426) vonatkozóan a

környezetvédelmi engedélyt megadom.

Az engedély érvényességi ideje: 2038. szeptember 30.

Engedélyezett kapacitás: A tározó tervezett teljes térfogata árvízi vízszinten – 1.705. 694 m³

II. **Az engedélyes és az engedélyezett tevékenység a környezeti hatástanulmány alapján**

1. **Környezethasználó/engedélyes:**

Neve: Országos Vízügyi Főigazgatóság
Székhelye: 1012 Budapest, Márvány utca 1/d.
E-mail címe: ovf@ovf.hu
KÜJ: 103061113

2. **A tevékenység által érintett terület és a tevékenység adatai:**

A völgyszakasz a Cserehát lankás, lágyvonalú dombvidékén fekszik Kupa és Felsővadász községek között. A tervezési terület 155 – 156 mBf szinten található. A tervezett 335 m hosszú völgyelzárás helye Kupa községtől É-ra, a Mezőgazdasági Szövetkezet telephelyénél lévő hídtól mintegy 250 m-re, a Vadász-patak Kupai-mellékág 4+438 km szelvényében van.

A tározótéren belül NY-ról egyenletes partvonulat a jellemző, míg a K-i oldal tagoltabb, két mellékvölgy becsatlakozása formálja alakját. A völgyfenéken zombékos kaszálók, a domboldalakon intenzíven művelt szántó-területek vannak.

Érintett ingatlanok: Kupa 012/3, 012/4, 012/5, 012/6, 012/7, 012/8, 012/9, 012/10, 012/11, 012/12, 012/13, 012/14, 012/15, 012/16, 012/17, 015, 017, 018, 021, 022, 023/5, 023/6, 023/7, 023/8, 023/9, 023/10, 023/11, illetve Felsővadász 029, 030/2, 030/3, 031, 032/2, 032/4, 032/5, 032/6, 033, 034, 035, 036, 037, 038, 039, 040, 041/1, 041/10, 041/2, 041/3, 041/4, 041/5, 041/6, 041/7, 041/8, 041/9, 042.

A tervezett tározótérben műszaki létesítmény, épület nincs.

A tározó mellett fut a 2621 számú (Abaújlak – Homrogd) közút, illetve a tározó vízfelülete több mezőgazdasági célú földutat érint, melyek kiváltása szükséges.
Legközelebbi védendő lakóingatlan Kupa közigazgatási területén kb. 550 méterre található.

A hatástanulmányban foglaltak alapján a tervezett zöld tározó nem igényli állandó üzemi víz tartását a tározóterületen. A meder az árvízi időszakokat leszámítva száraz, a műtárgy nyitott állapotban lesz. A tározó nem igényli előgát és előülepítő tározók létesítését.

A tározó várható főbb műszaki adatai:

Völgyzárógát helye:	Kupai-Vadász-patak 4+438 km
Vízgyűjtőterület:	31,71 km ²
Patak Q _{1%} vízhozama:	45,7 m ³ /s
Völgyzárógát hossza:	345 m
Gáttérfogat:	87 500 m ³
Koronaszint:	158,50 mBf
Tározó maximális vízszintje (MÁSZ Q _{1%}):	155,40 mBf
Tározó maximális vízszinthez tartozó térfogata:	1 705 694 m ³
Vízfelszín árvízi szinten:	71 ha.

A létesítmény ismertetése

A tervezett Kupai tározó méretezését – a hegy- és dombvidéki területek vízrendezésében betöltött jelentősége miatt – a vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó általános szabályokról szóló 147/2010. (IV. 29.) Korm. rendeletnek megfelelően, az 1%-os valószínűségű (100 éves visszatérési idejű) árvízhozam figyelembevételével határozták meg.

A méretezés alapelve az volt, hogy a Vadász-patak vízfolyáson a tározó elzárási szelvényéhez érkező NQ_{1%}-os csapadékból generált vízhozamot a lehető legkisebb mértékre csökkentsék. A kapott vízhozam értékeket, mint NQ_{1%}-os értékeket alapadatként vették figyelembe, mind a tározó nélküli, mind a tározó működése estében:

$$NQ_{1\%} = 45,75 \text{ m}^3/\text{s} \text{ (tározó nélkül)}$$

$$NQ_{1\%} = 3,57 \text{ m}^3/\text{s} \text{ (tározóval).}$$

A betározódó árhullámtömeg feletti vízhozamok levezetésére árapasztó műtárgyat terveztek.

Az árapasztó műtárgyat a Kupai tározó tekintetében 100 éves visszatérési időre kell méretezni, de a projektben szereplő többi tározóval való egységesség alapján, itt is 200 éves gyakoriságot alkalmaztak.

A tározó teljes térfogata árvízi szinten ~ 1,705.694 m³.

A tervezett tározó átfolyásos rendszerű zöld tározóként fog üzemelni, elsődlegesen vízkárelhárítási, árvízvédelmi céllal. Üzemeltetés szempontjából a tározóterben állandó borítású vízfelület nem lesz. Időszakosan, havária jelleggel a vízgyűjtő területre hullott, nagy intenzitású csapadékból származó víztérfogat befogadását és annak szabályozott levezetését teszi lehetővé. A tározó által felfogott árvízi térfogat akár 24-48 óra alatt szabályozott körülmények között elvezethető az alvízi szelvény irányába. A védendő terület (település) felett épített tározó alkalmas az előre meghatározott mértékű árvízcsúcs csökkentésére, miáltal az alatta fekvő terület árvízi biztonsága a vízfolyás medrének bővítése nélkül fokozható. Továbbá a tározó hordalékviszatartó képessége az alsó mederszakaszt jórészt mentesíti a hordaléktól. Egy völgyzárógátas tározó a kisvízfolyáson érkező esetleges szennyezések bizonyos mértékű lokalizálására, a sikeres kárelhárítás megvalósítására is alkalmas.

A tervezett tározó kialakításához völgyzárógátat, átfolyásos rendszerű központi műtárgyat (fenékleürítő műtárgy) és vészarápasztót kell kialakítani. A központi műtárgy lényegében egy nem

zárható átereszt. Az átfolyásos rendszerű központi műtárgy átereszt mérete (hidraulikai méretezése) úgy került meghatározásra, hogy az üzembiztosan átvezesse a Q1% adódó vízhozamot, káros belterületi elöntések nélkül. A gát hullámverés elleni védelmét füvesítéssel fogják biztosítani.

Völgyzáró gát

A völgyzárógát jellemző adatai:

Völgyzárógát hossza:	345 fm
Koronasztint:	158,50 mBf
Korona szélesség	5,0 m
Rézsűhajlás vízoldalon:	1:2,5
Rézsűhajlás mentett oldalon:	1:3
Magassági biztonság:	3,1 m (Q0,5% árvízhozam esetén is megfelelő biztonságot nyújt)
Erózióvédelem:	füvesítés
Észlelő kutak száma	5 db

A tervezett völgyzárógát mentett oldalán szivárgó árok kerül kialakításra, amely a töltésen átszivárgó vizek elszikkasztását hivatott elvégezni.

Fenékszélesség:	0,5 m
Rézsűhajlás:	1:1,5.

A völgyzárógát vízoldali rézsűjére az eróziós károk elkerülése érdekében betonburkoló elemek kerülnek betervezésre.

A tervezett völgyzárógát földanyagú, homogén és vízzáró általajon álló.

Átfolyásos rendszerű műtárgy

Átfolyásos rendszerű központi műtárgy biztosítja az árvízlevezetést, a tározó üzemelésekor a fenékleürítést, valamint az árvizek szabályozott levezetését. A központi műtárgyat a járatos szabványok és előírások figyelembevételével alakítják ki, hogy havária esetén se hágja meg a töltéskoronát a kialakuló árvízi vízszint, illetve az átereszt átmérője hidraulikailag úgy lesz megválasztva, hogy az alvízi szelvényeken, illetve belterületi szakaszon elöntést ne okozzon, a meglévő hídszelvények környezetében az átfolyt vízhozam vissza duzzasztást ne okozzon. Az üzembiztonság érdekében vészárapasztó kialakítása indokolt, még abban az esetben is, hogy állandó (üzem) vízszintet nem fog tartani a tározó.

A műtárgy főbb elemei:

- a) Csőalagút
- b) Energia törő csillapító medence
- c) Terméskő burkolat.

A völgyzárógát alatt egy db, 140 cm belső átmérőjű vasbeton csővezeték épül, 0,01 m/m lejtéssel. A csőalagút az elforduló árvízi hozamokat nagy biztonsággal képes az alvízre vezetni. A csőalagúthoz kapcsolódóan szivárgási úthossz növelő betongallérokat kell elhelyezni a műtárgy hossza mentén oly módon, hogy a beépítésre kerülő gallérokkal az eredeti szivárgási úthossz min. 25%-kal megnövelésre kerüljön.

Csillapító medence

A csőalagúton átvezetett csillapított árvízi vízhozam teltszelvényen folyik keresztül a csőalagútban. Az átvezetett vízhozam kilépésénél 5,6 m hosszban süllyesztett beton utófenék létesül, majd az ezt követő 5,6 m hosszú szakaszon betonba rakott vízépítési terméskő burkolattal ellátott sík utófenék kerül kiépítésre annak érdekében, hogy az átvezetett víz meder kimosódásokat ne okozzon.

Vészárapasztó

A tározó alatt lakott területek húzódnak, így a maximális biztonság eléréséhez a tározó gátjának baloldali bekötésénél vészárapasztó elhelyezése szükséges.

A vészárasztó a völgyzárógát testébe épül be, a tározó felőli oldalon a küszöbszintje 157,0 mBf. Hidraulikai méretezése a széles küszöbű bukóéval (Cipoletti) azonos. Vízzállító képessége 24,55 m³/s.

A szükséges műtárgy egy monolit beton vészárasztó, mely csak akkor lép működésbe, ha a katasztrófális mértékű árvíz a tározóban a mértékadó árvízszintet meghaladja, így a katasztrófális árvíz szélsőséges helyzetben sem tudja a gátat meghágni.

A vészárasztó a gát alvízi részűjén monolit beton surrantóban folytatódik, melynek alján energiatörő (csillapító) medence kialakítása történik, illetve a surrantóban energiatörő fogak kerülnek elhelyezésre. A surrantó szélessége, teljes hosszban 6,0 m. A tervezett surrantó a gát lábánál, az energiatörő medence után, betonba rakott terméskőburkolatú összekötő csatornával csatlakozik a Kupai-Vadász-patakba. A homlokbukós vészárasztó részűjének (1:5) minél laposabbnak kell lennie, hogy az üzemi közlekedés biztosítva legyen.

A mértékadó (NQ1%) árhullámot meghaladó terhelés esetén a völgyzárógát töltéskoronájában kialakított homlokbukós vészárasztó műtárgy is becsatlakozik a vízzállításba.

A vészárasztó műtárgy jellemző adatai:

Z = 157,00 [mBf.], a bukóél szintje

B = 12,0 [m], a bukóél hossza

M = 1,38 [-], átbukási tényező

h = 0-1,50 [m], a vízoszlop magassága a bukóél felett

ρ = 1:5, a rézsúhajlás a bukó oldalain.

Fenntartó sáv kialakítása, tározótér kezelése, átereszek

Átfolyásos rendszerű zöld tározóként történő üzemeltetés és fenntartás miatt fenntartási sáv kialakítására kerül sor.

Átfolyásos rendszerű zöld tározóként történő üzemeltetés esetén a tározótérben számottevő növényzetirtási munkálatok kivitelezésére nem kerül sor. A kivitelezési és a későbbi fenntartási munkák során csak azokat a nagyobb elszáradt fákat, nagyobb elpusztult cserjéket kell eltávolítani a tározótérből, melyek az egyesített műtárgyba jutva potenciálisan kárt okozhatnak a műtárgyban, vagy a műtárgyba jutva megakadhatnak és az átbocsátóképesség jelentős csökkenését okozhatják. A kivitelezést követő fenntartási munkák során a tározótérből el kell távolítani a főntebbi vízfolyásszakaszról érkező és a tározótérben megrekedt jelentősebb uszadékfelhalmozódásokat is, mert újabb árvíz levonulása során ezek is bejuthatnak a központi műtárgy átereszébe és az átbocsátóképesség jelentős csökkenését okozhatják.

A K-i fenntartó sávban három helyszínen áteresz létesítése indokolt, annak érdekében, hogy a tározó téren kívül keletkező külvizek bevezetése a tározó térbe biztosított legyen.

Átereszek jellemző adatai:

1. áteresz

Szelvényszám: 0+543 km

Átmérő: 1 x 1,0 m

Küszöbszint: 157,78 mBf. (alvíz) 157,90 mBf. (felvíz)

Típus: támfalas, tokos csőáteresz, burkolt elő- és utófenékkal.

2. áteresz

Szelvényszám: 1+407 km

Átmérő: 2 x 1,0 m

Küszöbszint: 157,70 mBf. (alvíz) 157,80 mBf. (felvíz)

Típus: támfalas, tokos csőáteresz, burkolt elő- és utófenékkal.

3. átereszt

Szelvényszám:	2+837 km
Átmérő:	2 x 1,0 m
Küszöbszint:	156,63 mBf. (alvíz) 156,88 mBf. (felvíz)
Típus:	támfalás, tokos csőátereszt, burkolt elő- és utófenékkal.

A tevékenység megvalósítása során okozott környezetterhelés és –igénybevétel jellege

Élővilág

A tervezett beruházás területe nem érint védett természeti, Natura 2000 területet. A tervezett beavatkozás egy része érinti a Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvényben kijelölt országos ökológiai hálózat ökológiai folyosó övezetét.

A vizsgálati terület florisztikai alapon a Közép-Európai flóratertület Pannóniai flóratartományának Északi-középhegység (Matricum) flórávidékében elhelyezkedő Tornai-hegység és Cserehát (Tornense) flórajárásba sorolható (PÓCS 1981). Az elsősorban a növényzet sajátosságai alapján kialakított vegetációs kistájak rendszere (MOLNÁR et al. 2009) alapján a vizsgálati terület a Cserehát vegetációs kistáj területére esik.

A tervezett tározó létesítésének helyszínén a patakot természetközeli állapotú mocsárrétek kísérik a völgyaljon.

A terület élőhelyterképezése során 31 élőhelyfoltot különítettek el. Szembetűnő, hogy a tározó területének nagy része szántó. A természetes-természetközeli fajkészletből alig őrződött meg valami. A természetes élőhelyek átalakult maradványai nedves cserjések, nádasok-sásosok leginkább, egy kisebb, jó természetességű mocsárréttel. Ezek mellett az élőhelyek mellett egy mintegy 4 ha kiterjedésű elegyes égeres (égerliget maradvány) is megtalálható a területen.

A dokumentációban foglaltak szerint a felmérés során két védett növényfajt mutattak ki, a szálkás pajzsikát (*Dryopteris carthusiana*), észlelt állomány nagysága összesen 2 tő, és a mocsári csorbókát (*Sonchus palustris*), észlelt állomány nagysága összesen 4 tő.

A vizsgálati terület túlnyomó többségén nem találhatók értékesnek tekinthető élőhelyek, jellemzően különböző agrárterületek húzódnak itt, a Kupai-Vadász patak menti vegetáció vékony sávként fut, többnyire jellegtelen élőhelyek által mozaikolva. Az érintett terület északi részén található égeres állomány tekinthető egyedül viszonylag értékes élőhelynek, amely azonban kiemelkedő madártani értéket nem hordozott. A felmérés során összesen 31 madárfaj jelenlétét sikerült igazolni, amelyből 25 áll jogi védelem alatt, ezekből pedig 2, a gyurgyalag és a fehér gólya fokozottan védett.

A beavatkozás által érintett területen nem észleltek a közösségi jelentőségű vidra (*Lutra lutra*) és az eurázsiai hód (*Castor fiber*) jelenlétét, valamint az esetleges megtelepedésük sem valószínűsíthető (legfeljebb kóborló, alkalmi táplálékkereső példányok megjelenése lehetséges).

Levegő

Levegőminőséget az építési munkálatok során az építéshez szükséges munkagéppark emissziója módosítja.

A földmunkákból származó, kitermelt föld elhelyezéséről helyben gondoskodnak. A kitermelt földmennyiség az ingatlanon belül gátépítésre kerül felhasználásra, földszállításra nem kerül sor.

Az anyagnyerőhely helye a talajmechanikai vizsgálatok eredményétől függ. A megmozgatott becsült földmennyiség: 87 500 m³.

A gátépítés során várhatóan alkalmazott munkagépek: 3 db forgórakodó, 2 db gumis vibro henger, 1 db dózer, 4 db tehergépkocsi, 1 db gréder.

Az anyagnyerőhelyen várhatóan alkalmazott munkagépek: 2 db gréder, 4 db forgórakodó, 4 db tehergépkocsi.

A terület megközelítése a 2621 - Abaújlak-Kupa összekötő útról tervezett.

A létesítéshez kapcsolódó maximális napi járműszám: 4 db tehergépjármű, 20 db személygépjármű.

A környezeti levegő terhelése kizárólag a kivitelezés időszakára korlátozódik, az építési szakasz lezárásával az ideiglenes terhelés megszűnik. Az üzemelési szakaszban nem alakul ki légszennyező anyag kibocsátás.

Zaj

Legközelebbi védendő lakóingatlanok Kupa 117 hrsz.-ú Lf besorolású lakóingatlan kb. 550 méter távolságra, és Felsővadász 18/1 hrsz.-ú Lf besorolású lakóingatlan kb. 2600 méter távolságra találhatóak.

Az építési időszakban a domináns zajforrások az építést végző munkagépek.

- Gréder: 103,4 dB
- Forgórakodó: 103,4 dB
- Dózer: 109,3 dB
- Gumis vibro henger: 89,6 dB
- Be és kiszállítást végző tehergépkocsik: 97,8 dB.

Az építési munkálatok során az alábbi folyamatok járnak nagyobb zajterheléssel:

- Völgyzárógát és árapasztó építés során az egyenértékű zajszint nappal 109,27 dB(A)
- Anyagnyerőhelyen végzett munka során az egyenértékű zajszint nappal 109,61 dB(A).

Földtani közeg, vízgazdálkodás

Az üzemeltetés során normál üzemi körülmények mellett földtani közeg szennyezése, károsítása nem történik. A munkagépek üzemanyaggal történő feltöltése a helyszínen tartálykocsiról megoldható.

A tevékenységhez kapcsolódóan csak a gépkezelők szociális tevékenységéhez várható vízfelhasználás.

A tevékenység során palackozott víz és mobil illemhely biztosított a területen.

Az illemhelyhasználat során keletkező szennyvizet annak szállítására jogosult vállalkozó szállítja el.

Technológiai szennyvíz nem keletkezik.

Éghajlatváltozás

Az elemzés az Európai Bizottság Éghajlat-politikai Főigazgatósága megbízása szerint elkészült „Nonpaper Guidelines for Project Managers: Making vulnerable investments climate resilient” című útmutató Magyarországra történő adaptálásának, az „Útmutató projektek klímakockázatának értékeléséhez és csökkentéséhez” című dokumentum (a továbbiakban: Klímakockázati Útmutató) alapján készült.

A projekt adaptációs projekt, vagyis fő célja a klímaváltozáshoz való alkalmazkodás elősegítése, ezért a projekt sérülékenységi elemzésének elvégzése és a projekt klímabiztossá tétele javasolt.

Az érzékenység vizsgálat az éghajlatváltozás elsődleges és másodlagos hatásainak a beruházásra és az általa nyújtott szolgáltatásra, valamint a szolgáltatás inputjára és outputjára gyakorolt hatásának a feltárása. A vizsgált időszak hossza minimum 30 év.

A projekthelyszín kitettségét a Nemzeti Alkalmazkodási Térinformatikai Rendszer (a továbbiakban: NATeR) adatai alapján határozták meg a relevánsnak ítélt éghajlati paraméterek vonatkozásában.

A vizsgálatok alapján a klímaváltozás eredményeként szélsőséges meteorológiai és környezeti jelenségek és folyamatok (árvizek, belvizek, aszályok, szélviharok, hőség hullámok, korai és késői fagyok, jégesők és özönvízszerű zivatarok stb.) valószínűsége növekedni fog a jövőben, melyek jelentős környezeti, valamint gazdasági károkat, illetve egészségügyi és szociális problémákat okoznak.

Az éghajlatváltozás eredményeként bekövetkező szélsőséges időjárási helyzetek (átlagos napi csapadékosság növekedése, csapadékok évszakos eloszlásának változása, felhőszakadási (viharos időjárási) a projekt által használatban lévő létesítményekre károsan hathat, a karbantartási és fenntartási költségeket növelheti.

Az átlaghőmérséklet emelkedése, az aszályos és hóhullámos napok számának növekedése a fokozódó párolgás miatt a kisvizek időtartama hosszabbodik, a vízelétesítmények élettartama megrövidülhet. A tartósan magas vízhőmérséklet az oldott oxigén hiányához vezet, mely gyakori halpusztulást okozhat. Aszályos időszakokban megnő a mezőgazdasági vízigény.

A hőmérséklet és a párolgás növekedésével várhatóan kisebb lesz az évi lefolyás. A csapadék évszakos eloszlásának változásával a téli hónapokban nő, a nyáriakban csökken a lefolyás. A nyári hónapokban a kisvizek időtartama hosszabbodik, a tavakban az alacsony vízállások gyakorisága nő, időtartamuk hosszabbodik.

A természetes vízellátottság és a vízminőség romlása az ökoszisztémákra hátrányos, és a vizes élőhelyek fennmaradását, biodiverzitását veszélyeztetik.

Aszály idején a növények vízforgalma intenzívebbé válik, azonban a talaj víztartalmának csökkenésével a vízfelvétel egyre inkább akadályokba ütközik.

Gyakran előfordul, hogy a talaj vízbefogadó-képességét meghaladó mennyiségű csapadék esik, a nem hasznosítható vízmennyiség pedig egyszerűen elfolyik, nem tározódik. Az intenzív csapadék a talajszerkezetet károsításán túl a levelek fizikai elmozdításával a növényi felület vízvisszatartó képességét is rontja. Ezek olyan jelentős hatások, hogy akár még a növény megmaradását is veszélyeztethetik.

A tömegmozgások gyakoribbá válása a létesítmények szerkezeti károsodásához vezetnek, a vízelétesítmények használhatatlanná válhatnak a szerkezeti károsodások miatt. A fenntartással kapcsolatos közlekedési kapcsolatokat, infrastruktúrákat is akadályoztatják a tömegmozgások a szerkezeti károsodások miatt.

Az extrém csapadékesemények gyakoriságának növekedésével a természetes vizek szennyeződésének gyakorisága is növekedni fog a környező területről lefolyó csapadék miatt, ami a Vadász-patakot tovább terheli, melyben az átlagtól jelentősen magasabb a fajlagos mezőgazdasági eredetű diffúz szennyezés.

A termesztett növények vonatkozásában fenti negatív hatások ellenében a megfelelő, a helyi klimatikus sajátosságokhoz igazodó fajta-, illetve fajválasztás mellett a termés hozamok fenntartása, javítása érdekében az öntözés jelenthet megoldást. A jövőben a klímaváltozás hatásainak mérséklésére elsőrendű állami feladattá válik az öntözhető területek növelése és a tározás.

A létesítmény műszaki kialakítását, fenntartását a fentiek figyelembe vételével tervezték.

A tervezés során sor került a vízgyűjtő vízfolyásainak hidrológiai vizsgálatára (árvízveszély szempontjából veszélyes szakaszok hidrológiai elemzése, lehullott csapadék, keletkező árhullám elemzése). Megtörtént a területek felmérése vízkár veszélyeztetettség szempontjából, az elmúlt évek vízkáreseményeinek, és a keletkező károknak a számbavétele, kritikus kockázati helyek kijelölése. A veszélyeztetett települések, területek lehatárolása után a tározó építésére alkalmas helyet jelölték ki (geológiai viszonyok, talajmechanikai vizsgálatok). Az aktuális műszaki előírásokat vették figyelembe a tervezés során a megválasztott építőanyagok tekintetében.

Ellenőrző és fenntartási munkák megfelelő mennyiségben és minőségben történő elvégzése tervezett.

A tervezett megelőző intézkedések: talajstabilizálás. Erózióvédelemhez fűvesítést alkalmaznak.

A beruházás célja a terület vízgazdálkodásának fejlesztése, elsődlegesen az árvizek okozta károk csökkentése. A beruházás távlati előnyei közé tartozik, hogy az árvízi biztonság biztosítottá válik.

A tervezett tevékenység nem eredményezi a felszín alatti vizek mennyiségi csökkenését. A tározó hozzájárul a talajvízszint emelkedéshez, melynek korábbi csökkenése súlyosan érinti a zöld területeket. A tározó nagymértékben hozzájárul a hirtelen lezúduló nagy mennyiségű csapadék biztonságos elvezetéséhez.

A tározóval a záporok és nagy csapadékok idején a mértékadó csapadékvíz károkozás nélküli elvezetése (tározással, vízvisszatartással kombinálva) valósul meg. A felülről érkező árvíz hullámok, villámárvíz-hullámok csökkentésének igénye, valamint a környék csapadékvíz elvezetése, a lakóterületekről érkező tetőfelületek és burkolatok vizeinek pufferelése indokolja.

A tervezett tevékenység nem eredményezi a felszín alatti vizek mennyiségi csökkenését. A tározó hozzájárul a talajvízszint emelkedéshez, melynek korábbi csökkenése súlyosan érinti a zöld területeket. A tározó nagymértékben hozzájárul a hirtelen lezúduló nagy mennyiségű csapadék biztonságos elvezetéséhez.

A tározóval a záporok és nagycsapadékok idején a mértékadó csapadékvíz károkozás nélküli levezetése (tározással, vízviszatarással kombinálva) valósul meg. A felülről érkező árvíz hullámok, villámárvíz-hullámok csökkentésének igényét, valamint a környék csapadékvíz elvezetését a lakóterületekről érkező tetőfelületek és burkolatok vizeinek pufferelése indokolja.

A beruházási területen tervezett beavatkozás a térség klímaadaptációs képességét nagyban segíti.

Hulladékgazdálkodás

A dokumentációban foglaltak alapján hulladékok keletkezése elsősorban a létesítési munkálatok során várható, üzemeltetésnél a karbantartási munkálatok során keletkezhet kis mennyiségű hulladék.

A létesítéskor inert beton törmelék (műtárgyak vissza bontása) keletkezhet az infrastruktúra kialakítása során. Az építőipari törmeléket arra jogosult vállalkozásnak adják át vagy közvetlenül hasznosítják.

Az utak esetleg visszabontásból származó beton- és kőtörmelék (EWC 17 01 01, EWC 01 04 08) és vashulladék (EWC 17 04 05) elkülönített gyűjtéséről és további kezeléséről a 45/2004. (VII.26.) BM-KvVM együttes rendelet értelmében kell gondoskodni.

A tervezés során többlet földanyag keletkezésével nem számoltak. Amennyiben a fejlesztési munkák során mégis többlet földanyag (humusz) keletkezik, - ha az egyéb hulladékot nem tartalmaz - a területen hasznosításra kerülhet. A talaj szétterítéssel hasznosításra kerül.

Ezen kívül az építési anyagok csomagoló anyagai, a vágásból származó csődarabok és idomok, valamint festékek, felületkezelők, ragasztók göngyölegei teszik ki a keletkező hulladék főtömegét.

Az építő gépekkel kapcsolatosan olajos rongy, törlőkendők előfordulása lehetséges.

Az építési munkák során keletkező szilárd kommunális hulladékok mennyisége az ott dolgozók száma alapján határozható meg, ez naponta kb. 90 l hulladékot jelent.

A területen mobil WC-t kell biztosítani, melynek szennyvizét a szolgáltató szállítja el igény szerinti gyakorisággal.

III. A tevékenység hatásterülete

Levegőtisztaság-védelmi szempontból

A számítás szerint az anyagnyerőhelyen végzett munka hatásterületének határa nitrogén-oxid légszennyezőanyagra vonatkozóan a munkaterület szélétől mért 127 méter, a kiporzásból eredő összes lebegő por és szálló por tekintetében 34 méter.

Élővilágvédelmi szempontból

Összesen a tervezett építés teljes közvetlen élővilágvédelmi hatásterülete mintegy 16,5 ha-ra tehető, amely a völgyzáró gát becsült területfoglalásából (1,2 ha), a fenntartó sávok becsült területfoglalásából (~7,8 ha) és a tervezett anyagnyerők becsült felületéből (7,5 ha) adódik.

IV. Előírások

A.) A Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Kormányhivatal előírásai:

a.) Környezetvédelmi, természetvédelmi és hulladékgazdálkodási hatáskörben tett előírások:

Általános előírások

1. A létesítmény csak véglegessé vált érvényes környezetvédelmi engedély birtokában, továbbá a mindenkor aktuális környezetvédelmi jogszabályokban előírtaknak megfelelően kivitelezhető.
2. A jelen határozatban rögzítettek túlmenően tervezett, a környezetvédelmi hatóság tudomása, jóváhagyása – szükség esetén engedélye – nélkül a 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet

(a továbbiakban: „Rend.”) 2. § (2) bek. a) pontjában nevesített jelentős módosítás nem valósítható meg.

3. A tevékenységben bekövetkezett, nem jelentős módosításáról/módosulásáról annak bekövetkezésétől számított **15 napon belül** kell a környezetvédelmi hatóságot írásban tájékoztatni.
4. Az engedélyesnek olyan eljárási rendet kell kialakítania, hogy az engedélyben foglaltaktól való eltérés esetén sor kerülhessen a megfelelő intézkedés megtételére. Az eljárási rendben meg kell határozni, hogy az engedélyben foglaltaktól való eltérés esetén kinek mi a felelőssége és jogosultsága a további vizsgálatok és intézkedések kezdeményezése tekintetében.

Létesítés és üzemeltetés idejére vonatkozó előírások

Levegőtisztaság-védelmi szempontból

1. A kivitelezési munkálatok során meg kell akadályozni a lakott területet érintő diffúz légszennyezés kialakulását.
2. A tevékenységet úgy kell végezni, hogy ne okozzon határérték feletti szállópor terhelést kedvezőtlen szélirány és nagy szélsébség esetén sem.
3. A szállítási útvonalat a porképződés megakadályozásához szükség esetén locsolni kell, a járművek sebességét a nem pormentesített utakon 5 km/óra értékre kell csökkenteni. A locsolást olyan gyakorisággal kell végezni, hogy biztosítsa a szilárd részecskére vonatkozó határérték betartását.
4. A szállítási tevékenységet úgy kell végezni, hogy a szállítási útvonalon a szállítmány ne okozzon a 4/2011. (I. 14.) VM rendeletben meghatározott határérték feletti szállópor terhelést, szükség esetén gondoskodni kell a szállítmány takarásáról.

Zajvédelmi szempontból

1. Az építési munkálatokról a lakosság tájékoztatása szükséges, és csak nappali időszakban végezhető.
2. Tilos a védendő környezetben veszélyes mértékű zajt vagy rezgést okozni.
3. Az alkalmazott gépek hangteljesítménye nem haladhatja meg a 29/2001. (XII. 23.) KöMGM együttes rendelet 1. sz. melléklete szerinti határértékeket.
4. Az építés ideje alatt a munkagépek parkolását, várakozását a lakóépületektől lehető legtávolabb kell megvalósítani.

Földtani közeg védelmi szempontból:

1. A fejlesztés létesítményeit úgy kell megtervezni – megfelelő műszaki védelemmel -, hogy azok kivitelezése és üzemeltetése során a földtani közegbe szennyező anyag ne kerüljön.
2. Az építés időszakában a munkavégzés helyszínein esetlegesen keletkező kommunális szennyvizeket zárt tartályokban (építési területeken telepített mobil illemhely) kell gyűjteni, és azok ártalmatlanítását előkezelővel rendelkező szennyvíztisztító telepen kell végezni.
3. Az építés során a környezetben csak a szükséges mértékű beavatkozás végezhető a földtani közegbe szennyezőanyag nem kerülhet.
4. A munkaterületről való levonulás után a beavatkozással közvetlenül és közvetetten érintett területeket helyre kell állítani.
5. A földtani közeg szennyeződésének megelőzése érdekében szükséges a kivitelezési munkálatok során keletkező hulladékok megfelelő tárolása és gyűjtése.
6. A kivitelezést csak megfelelő műszaki állapotú, a környezetvédelmi előírásokat kielégítő gépekkel lehet végezni.
7. Az építési, felvonulási területen a szállító járművek üzemanyag töltése nem végezhető. Az üzemanyag esetleges talajra kerülésének megelőzése érdekében a munkagépek üzemanyaggal történő feltöltéséhez megfelelő méretű kármentő tálcát kell alkalmazni.
8. A tevékenység nem eredményezhet a földtani közegben a földtani közeg és a felszín alatti víz szennyezéssel szembeni védelméhez szükséges határértékekről és a szennyezések méréséről szóló 6/2009. (IV. 14.) KvVM-EüM-FVM együttes rendeletben meghatározott (B) szennyezettségi határértéknél kedvezőtlenebb állapotot.

9. Amennyiben a kivitelezés során hulladékgyűjtő műtárgy, ideiglenes, veszélyes anyag tároló kerül telepítésre az aljzatot olyan burkolattal, pl. kármentő aljzattal, kell ellátni, amely megakadályozza, hogy a talajra és közvetve a vizekbe szennyező anyag kerülhessen.
10. A környezetszennyezés felszámolására szolgáló anyagok, eszközök biztosításáról a kivitelező folyamatosan gondoskodni köteles.

Természetvédelmi szempontból

1. A létesítést/üzemeltetést a természeti értékek és területek legnagyobb kíméletével kell végezni.
2. A beavatkozási helyszíneken, törekedni kell a fák és cserjék kivágásának elkerülésére. Amennyiben a fakivágás, cserjeirtás, nádvágás elkerülhetetlen, a munkálatokat a védett madárfajok fészkelése esetén az augusztus 15. és március 1. közötti időszakra kell ütemezni. Védett madárfaj egyedének költése esetén az érintett, illetve annak közvetlen környezetében álló fát, cserjét tilos kivágni a költési-, fiókanevelési időszak végéig.
3. Az érintett terület szomszédságában levő gyurgyalagtelep 60 méteres körzetében május 1. és augusztus 31. között munkálat nem végezhető, ezt a területet nem érintheti organizáció, ideiglenes deponálás, tárolóhely kialakítása, közlekedés.
4. A kiásott munkagödröket, munkaárkokat a műszaki és technológiai lehetőségek szerint a leggyorsabban vissza kell tölteni, ki kell építeni. A hosszabb ideig felügyelet nélkül nyitva maradó munkagödröket, munkaárkokat megfelelő módon le kell fedni, hogy azokba állat ne eshessen bele.
5. A kiásott munkagödrökbe, munkaárkokba betelepült vagy beleesett védett kétélűeket, hullóket, kisemlősöket naponta és a betöltés vagy terv szerinti kiépítés előtt ki kell menteni és megfelelő élőhelyen szabadon kell engedni.
6. A beavatkozás során bolygatott felszíneket a munkák befejezése után helyre kell állítani.
7. A bolygatott felszínek helyreállítása után az inváziós és allergén növényfajok megjelenését, megtelepedését, terjedését a beavatkozási területen, szükség esetén, kaszálással meg kell akadályozni. Az inváziós növények rendszeres irtását az üzemeltetés időszakában is szükséges folytatni.
8. Az özönnövények kaszálását a növények terméseinek (magjainak) beérése előtt, július, augusztus hónapra időzítetten szükséges elvégezni, a további területek megfertőzésének elkerülése érdekében. A levágott virágzó hajtások kényszer magérlelését az elhelyezési területen is szükséges megakadályozni (pl. földtakarás alkalmazásával).
9. Az időbeli korlátozásoktól eltérni kizárólag különösen indokolt esetben, az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság szakembereivel a helyszínen történt előzetes egyeztetés eredményétől függően lehetséges, abban az esetben, ha a tevékenység, beavatkozás természetvédelmi érdekek sérülése nélkül megvalósítható. Az egyeztetésekről jegyzőkönyvet kell felvenni és a természetvédelmi hatóságnak meg kell küldeni.

Hulladékgazdálkodási szempontú előírások

1. A kivitelezés végzése során keletkező hulladékok – amelyek körét a hulladékjegyzékről szóló 72/2013. (VIII. 27.) VM rendelet 2. számú melléklete határozza meg – gyűjtéséről és további hulladékgazdálkodási célú átadásáról, a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény, a végrehajtására kiadott, valamint az egyéb vonatkozó hatályos jogszabályokban – így különösen a veszélyes hulladékokkal kapcsolatos tevékenységek végzéséről szóló 225/2015. (VIII. 7.) Korm. rendeletben, illetve a hulladéklerakással, valamint a hulladéklerakóval kapcsolatos egyes szabályokról és feltételekről szóló 20/2006. (IV. 5.) KvVM rendeletben meghatározottak szerint kell gondoskodni.
2. A létesítés és üzemeltetés során bármilyen okból bekövetkező környezetszennyezés elhárításáról az engedélyes haladéktalanul intézkedni köteles. Havária esetén (pl. munkagépek, tehergépjárművek meghibásodása, üzemanyag szennyezés stb.) haladéktalanul meg kell kezdeni a hibaelhárítást, szükség esetén el kell végezni a szennyező anyag feltárását és cseréjét.
3. A kivitelezés és üzemeltetés során esetlegesen kitermelt szennyezett talajt és földtani közeget a vonatkozó hatályos jogszabályoknak megfelelően kell besorolni, és státuszának megfelelő további kezeléséről gondoskodni.

4. A veszélyes és nem veszélyes hulladékok számára a vonatkozó hatályos jogszabályokban előírt követelményeknek megfelelő gyűjtési lehetőséget kell biztosítani. Megfelelő műszaki védelemmel – a veszélyes hulladékok kémiai hatásának és a mechanikai igénybevételnek ellenálló göngyölegek rendszeresítésével – ki kell zárni a környezetszennyezést és biztosítani kell a hulladékfajták szerinti elkülönített gyűjtést, ezen belül törekedni kell az anyagfajták szerinti szelektív hulladékgyűjtésre. Gondoskodni kell a gyűjtő edényzetek zártóságáról és a hulladékgyűjtő edényzetek hulladékazonosító számmal és megnevezéssel történő ellátásáról, különös tekintettel arra, hogy a veszélyes hulladék birtokosa köteles az ingatlanán, telephelyén, illetve a tevékenység végzése során keletkező veszélyes hulladék biztonságos gyűjtéséről gondoskodni mindaddig, amíg a veszélyes hulladékot a kezelőnek át nem adja.
5. A kivitelezés során keletkezett veszélyes hulladékokkal végzendő hulladékgazdálkodási tevékenységekről a veszélyes hulladékkal kapcsolatos egyes tevékenységek részletes szabályairól szóló mindenkor hatályos jogszabályok – jelenleg a 225/2015. (VIII. 7.) Kormányrendelet – előírásai szerint kell gondoskodni.
6. A hulladékok gyűjtésére szolgáló területre esetleg kikerülő szennyezőanyagot azonnal össze kell gyűjteni és a mentesítéshez felhasznált anyagokat, göngyölegeket a továbbiakban veszélyes hulladékként kell kezelni.
7. A hulladékok (keletkezett, átadott) tömegét mérlegeléssel kell meghatározni.
8. A keletkező veszélyes és nem veszélyes hulladékok kezelésre való átadása esetén meg kell győződni az átvevő kezelésre vonatkozó átvételi jogosultságáról. Az átadás előtt ellenőrizni kell, hogy a szállító, valamint az átvevő rendelkezik-e a jogszabályok által előírt hatályos hulladékgazdálkodási engedélyekkel.
9. Amennyiben a keletkezett hulladék hulladéklerakóban kerül ártalmatlanításra, úgy vizsgálni kell a hulladéklerakással, valamint a hulladéklerakóval kapcsolatos egyes szabályokról és feltételekről szóló 20/2006. (IV. 5.) KvVM rendeletben meghatározott alapjellemzési kötelezettségeket.
10. A hulladékok (keletkezett, átadott) tömegét mérlegeléssel kell meghatározni.
11. A keletkező veszélyes és nem veszélyes hulladékok kezelésre való átadása esetén meg kell győződni az átvevő kezelésre vonatkozó átvételi jogosultságáról. Az átadás előtt ellenőrizni kell, hogy a szállító, valamint az átvevő rendelkezik-e a jogszabályok által előírt hatályos hulladékgazdálkodási engedélyekkel.
12. Tilos a veszélyes hulladékot a települési vagy az egyéb nem veszélyes hulladék közé juttatni.
13. A képződő hulladékok vonatkozásában az azok gyűjtésével, ill. tárolásával, mozgatásával, rakodásával és átadásával megbízott munkavállalókat szóban ki kell oktatni és egyidejűleg írásbeli utasítással kell ellátni a munkavégzés során betartandó műszaki és személyi védelem előírásaira vonatkozóan, továbbá a rendkívüli esemény (havária) következtében szükséges teendőkre, valamint a hulladék jellegéből és státuszából származó adminisztratív kötelezettségekre.
14. Amennyiben a kivitelezési munkálatok során a keletkező hulladékok valamely komponensének mennyisége elérte a 45/2004. (VII. 26.) BM-KvVM együttes rendelet 1. számú mellékletében meghatározott küszöbértéket, úgy a ténylegesen keletkezett hulladékokról a 191/2009. (IX. 15.) Korm. rendelet 5. sz. melléklete szerint elkészített építési,- ill. bontási hulladék nyilvántartó lapot és hulladékot kezelő szervezet átvételi igazolását (szállítólevél, „SZ” kísérelőjegy, számla, stb..) a környezetvédelmi hatóságnak meg kell küldeni.

Haváriára vonatkozó előírások

1. Az engedélyben foglalt követelménytől való eltérés esetén az üzemeltetőnek az eltérés észlelését követő **8 órán belül** tájékoztatnia kell a környezetvédelmi hatóságot, és az észlelést követően azonnal meg kell tenni a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy az engedélyben foglalt feltételek a lehető legrövidebb időn belül teljesüljenek. Az esemény bekövetkezésének okát, valamint a megtett intézkedéseket tartalmazó jelentést **8 órán belül** meg kell küldeni a környezetvédelmi hatóság részére.
2. Az üzemeltetés során bármilyen okból bekövetkező környezetszennyezés elhárításáról az engedélyes haladéktalanul intézkedni köteles. Havária esetén (pl. munkagépek, tehergépjárművek

meghibásodása, üzemanyag szennyezés stb.) haladéktalanul meg kell kezdeni a hibaelhárítást, szükség esetén el kell végezni a szennyező anyag feltárását és cseréjét.

3. Havária esetén a szennyező anyag tovább terjedésének megakadályozása érdekében a szennyeződést le kell határolni, a folyékony szennyező anyagot azonnal fel kell itatni, a felitatóanyagot fel kell szedni, ill. a földtani közeg szennyeződése esetén a szennyezett talajt ki kell termelni. A szennyezett felitatóanyagot és talajt annak átvételére/szállítására jogosultsággal rendelkező céggel el kell szállítani további kezelésre.
4. A bekövetkezett haváriáról, illetve környezetvédelmi szempontból rendkívüli eseményről a veszélyeztetett környezeti elemekről, a szennyezés mértékéről, valamint a megtett intézkedésekről **szóban késedelem** nélkül, írásban **12 órán belül** (faxon: 46/517-399, és/vagy e-mailben: kornyezet.fo.miskolc@borsod.gov.hu) kell tájékoztatni a környezetvédelmi hatóságot.
5. A bekövetkezett káreseményről, annak kiterjedéséről, mértékéről, a veszélyeztetett környezeti elemekről, továbbá a tett intézkedésekről a környezetkárosodás megelőzésének és elhárításának rendjéről szóló 90/2007. (IV. 26.) Kormányrendeletben foglaltak szerint kell értesítést, ill. tájékoztatást adni.
6. A tevékenység során esetlegesen bekövetkező szennyezéseket a kivitelező kárelhárítási tervének megfelelően azonnal fel kell számolni, a környezetvédelmi hatóság egyidejű értesítése mellett. A környezetszennyezés felszámolására szolgáló anyagok, eszközök biztosításáról a kivitelező folyamatosan gondoskodni köteles.
7. A káresemények és beavatkozások, intézkedések időbeli dokumentálására kárelhárítási naplót kell vezetni.

Mérési, nyilvántartási és adatszolgáltatási kötelezettségek

1. A tevékenység végzése során keletkezett hulladékokról a hulladékkal kapcsolatos nyilvántartási és adatszolgáltatási kötelezettségekről szóló 309/2014. (XII. 11.) Korm. rendeletben foglaltak alapján, hulladék típusonként nyilvántartást kell vezetni, melyet az engedélyes telephelyén kell tartani.
2. A hulladékok dokumentálását, bejelentését a hulladékkal kapcsolatos nyilvántartási és adatszolgáltatási kötelezettségekről szóló 309/2014. (XII. 11.) Korm. rendelet előírásai szerint kell végezni. Az adatszolgáltatási kötelezettségének – a tevékenység végzése során keletkezett hulladékok kapcsán – évente, a tárgyévét követő év március 1. napjáig kell eleget tennie.

Felhagyás idejére tett előírások

1. A tevékenység felhagyásának szándékát, annak tervezett határnapját megelőzően legalább 60 nappal írásban be kell jelenteni a környezetvédelmi hatóságnak.
2. A tevékenység felhagyására indított eljárás során az üzemeltetőnek be kell mutatnia a működés következtében a környezetet ért káros hatásokat, amely alapján a Főosztály megállapítja az esetlegesen elvégzendő vizsgálatok körét és a további teendőket.
3. A tevékenység felhagyása esetén, ha a tevékenységből a földtani közegben környezeti kár következett be, a mindenkor érvényes – jelenleg a környezetkárosodás megelőzésének és elhárításának rendjéről szóló 90/2007. (IV. 26.) Korm. rendelet szerinti kárelhárítási vagy a felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet szerinti – kármentesítési eljárást kell lefolytatni.
4. A felhagyott tevékenység után az igénybe vett területen környezetszennyezés nem maradhat.
5. A tájrendezés során a környezeti elemek elszennyeződésének lehetőségét ki kell zárni, a felhagyást környezetszennyezést kizáró módon kell megvalósítani.
6. A tájrendezést követően a területen későbbi funkcionális célt nem szolgáló építmények, berendezések nem maradhatnak vissza.
7. A felhagyás során keletkező hulladékokat, melyek lehetséges körét a 72/2013. (VIII. 27.) VM rendelet 2. számú melléklete határozza meg, a fenti rendelet figyelembevételével be kell sorolni.
8. A felhagyás során keletkező hulladékok gyűjtéséről és szállításáról, valamint további kezelésre történő átadásáról a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény, a végrehajtására kiadott, valamint az egyéb vonatkozó hatályos jogszabályokban – így különösen a veszélyes hulladékokkal kapcsolatos tevékenységek végzéséről szóló 225/2015. (VIII. 7.) Korm. rendeletben, illetve a

hulladéklerakással, valamint a hulladéklerakóval kapcsolatos egyes szabályokról és feltételekről szóló 20/2006. (IV. 5.) KvVM rendeletben meghatározottak szerint – folyamatosan gondoskodni kell.

9. A hulladékok kezelésre való átadása esetén meg kell győződni az átvevő átvételi jogosultságáról.
10. Tilos a veszélyes hulladékot a települési hulladék közé juttatni!
11. A képződő hulladékok vonatkozásában az azok gyűjtésével és átadásával megbízott munkavállalókat szóban ki kell oktatni és egyidejűleg írásbeli utasítással kell ellátni a munkavégzés során betartandó műszaki és személyi védelem előírásaira vonatkozóan, továbbá a rendkívüli esemény (havária) következtében szükséges teendőkre, valamint a hulladék jellegéből és státuszából származó adminisztratív kötelezettségekre.
12. A tevékenység felhagyására indított eljárás megkezdéséig az átvett, illetve a tevékenység végzése során keletkezett hulladékokat azok átvételére a hulladékgazdálkodási hatóság által feljogosított szervezetnek át kell adni. A telephely bezárása után hulladék a telephelyen nem maradhat.

Közegészségügyi hatáskörben tett előírások:

1. A záportározó létesítése a felszín alatti vizek jó állapotát, a földtani közeget nem veszélyeztetheti, környezetszennyezést nem okozhat.
2. A kivitelezés során a szálló por koncentrációját száraz, szeles időben a kitermelésre, szállításra és deponálásra kerülő anyagok, valamint a szállítás útvonalak nedvesítésével kell csökkenteni. Szállítás során a porzásra hajlamos rakomány ponyvával történő takarásáról gondoskodni szükséges. Maradéktaanul be kell tartani a dokumentációban foglalt levegővédelmi intézkedéseket.
3. A kivitelezés és üzemeltetés során keletkező vagy fellelt települési és veszélyes hulladékokat környezetkárosítást kizáró módon, fizikai és kémiai állapotuk szerint elkülönítve kell gyűjteni, elszállításukról lehetőség szerint naponta gondoskodni szükséges.
4. A tevékenység környezetre gyakorolt hatását, és a határértékeknek való megfelelést a jogszabályokban meghatározott esetekben, illetve amennyiben túllépés valószínűsíthető mérésekkel szükséges ellenőrizni. A védendő ingatlanokat érő környezeti hatásokat a munkavégzés hatékony szervezésével, a munkagépek feltétlenül szükségesnél nem hosszabb idejű üzemeltetésével kell csökkenteni.
5. A biológiai kockázattal érintett dolgozókat munkakörhöz kapcsolódó védőoltásban kell részesíteni.
6. A munkaterületen dolgozó munkavállalók számára a biológiai kockázatok elkerülése érdekében egyfázisú kézfertőtlenítő szappant biztosítani szükséges. A dolgozók szociális víz igényének kielégítéséhez ivóvíz minőségű vizet kell biztosítani.
7. A kivitelezés során keletkező kommunális szennyvizek felszín alatti vizek és a talaj szennyezését kizáró módon történő gyűjtéséről, és rendszeres elszállításáról gondoskodni szükséges.
8. A tevékenység során felhasznált vegyi anyagokra/készítményekre vonatkozóan gondoskodni kell a kémiai biztonsági előírások betartásáról. A veszélyes anyagokkal, illetve veszélyes keverékekkel végzett tevékenységet elektronikus úton az Országos Szakrendszeri Információs Rendszer KBIR rendszeren keresztül a területileg illetékes járási hivatalnak be kell jelenteni.

Örökségvédelmi hatáskörben

1. Az előzetes régészeti dokumentáció (továbbiakban: ERD) I. részét ki kell egészíteni:
 - Terepbejárást kell végezni azokon a területeken, amelyek a terepbejárás idején a növényzet fedettsége miatt nem voltak kutathatóak – a tervezett tározó déli végén, a völgyzáró gát területén, a tározó északi részén a Kupai-Vadász-patak mindkét oldalán a Balmaz-dűlőig, a patak szinte teljes keleti partján.
A terepbejárást olyan időpontban kell elvégezni, amikor a növényzet nem akadályozza a talajfelszín régészeti célú szemlélését.
 - A beruházási terület minden talajkiemeléssel érintett részén (pl. tereprendezés, völgyzáró gát, tározó körüli szervizút építése, anyagnyerőhelyek létesítése) geofizikai kutatást és próbafeltárást (ERD-II.) kell végezni a régészeti érintettség mértékének meghatározása érdekében.
 - Amennyiben a tározó területén kívül kerül sor anyagnyerőhely létesítésére, az ERD-nek annak területét is vizsgálnia kell a régészeti érintettség szempontjából.

2. A feltérési projekttervet tartalmazó teljes ERD-t az építési/létesítési engedélyezési eljárás megindításáig be kell nyújtani az örökségvédelmi hatósághoz.
3. Az ERD eredményeit és a régészeti örökség megóvására tett javaslatait a beruházás előkészítésénél és kivitelezés során figyelembe kell venni.
4. Az ERD-t a beruházóval kötött írásbeli szerződés alapján a Magyar Nemzeti Múzeum (1113 Budapest, Daróci út 3., tel.: 06-1-430-6000) készíti el.
5. A 16560 számú fokozottan védett régészeti lelőhely területét és védőövezetét (Felsővadász 026/2, 026/9, 026/10, 026/11 helyrajzi számú ingatlanok) a tervezett beruházás földmunkáival el kell kerülni. A lelőhely területe és védőövezete felvonulási útként sem használható.
A tervezett tározó építése és üzemelése nem veszélyeztetheti a fokozottan védett régészeti lelőhely állapotát és nem okozhatja állapotromlását.
A tervezett hordalékfogó tározó területét úgy kell kialakítani, hogy az üzemelés során a betárazott víz a lelőhelyet ne érintse és állapotát a lelőhely dombjának alámosásával ne veszélyeztesse.
6. A tervezett földmunkákkal érintett régészeti lelőhelyrészek teljes felületű régészeti feltárását az ERD-ben meghatározott mértékben a kivitelezés megkezdése előtt el kell végezni.
7. A teljes felületű feltárás területén kívül a kivitelezés talajkiemeléssel járó földmunkái régész jelenlétében, folyamatos régészeti megfigyelés biztosítása mellett végezhetők.
8. Amennyiben a régészeti megfigyelés során a régészeti dokumentálás régészeti bontómunkát igényel, akkor a régészeti bontómunkát a régészeti megfigyelés keretében kell elvégezni.
9. A megelőző régészeti feltárást és a régészeti megfigyelést a beruházó/építtető és a Magyar Nemzeti Múzeum (1113 Budapest, Daróci út 3., tel.: 06-1-430-6000) előzetes írásos megállapodása alapján, a beruházó költségviselésével kell elvégezni.
10. Építtető (engedélyes) a tárgyi munkálatok megkezdéséről 14 nappal korábban köteles írásban értesíteni az örökségvédelmi hatóságot, valamint a területileg illetékes múzeumot.

Termőföld mennyiségi védelme érdekében

1. A tervezett létesítmény amennyiben termőföld igénybevételével valósul meg, úgy szükséges kérni az ingatlanügyi hatóságtól a végleges, vagy az időleges más célú hasznosításra vonatkozó engedélyt.
2. A termőföldet az ingatlanügyi hatóság engedélyével lehet más célra hasznosítani. Az engedély hiánya esetén a más hatóságok által kiadott engedélyek nem mentesítik az igénybevevőt a Termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvényben (továbbiakban: Tftv.) foglalt jogkövetkezmények alól. Az ingatlanügyi hatóság engedélye nem mentesít a szükséges más hatósági engedélyek megszerzésének kötelezettsége alól.
3. A termőföld más célú hasznosításával járó engedélyezési, jóváhagyási vagy tudomásulvételi (a továbbiakban együtt: engedélyezési) eljárásban érdemi döntés a termőföld más célú hasznosításának engedélyezéséről szóló véglegessé vált ingatlanügyi hatósági határozat figyelembevételével hozható. Az ingatlanügyi hatóság határozatának hiánya esetén az eljáró hatóság az engedélyezési eljárását felfüggeszti.
4. Termőföldet más célra csak kivételesen - elsősorban a gyengébb minőségű termőföld igénybevételével - lehet felhasználni. Az átlagosnál jobb minőségű termőföldet más célra hasznosítani csak időlegesen, illetve helyhez kötött igénybevétel céljából lehet.
5. A szakhatósági eljárás tárgyát képező földrészekkel szomszédos termőföldek megfelelő mezőgazdasági hasznosítását a tervezett tevékenység, létesítmény ne akadályozza.
6. A külfejtéses bányászati tevékenységgel összefüggő hatósági eljárásban való szakhatósági közreműködés esetén akkor is meg kell tagadni a szakhatósági hozzájárulást, ha a bányatelek megállapítása iránti kérelemmel érintett település külterületén lévő földrészek összterületének 25%-át meghaladja az ilyen célból már igénybevett és az ilyen célra felhasználni engedélyezett, de még igénybe nem vett termőföldek együttes területe.
7. Nem kell megtagadni a szakhatósági hozzájárulás megadását akkor, ha a kutatásra vonatkozó műszaki üzemi terv vagy előkutatási kérelem meglévő bányatelek vertikális bővítésére vagy a bányatelek megállapítása iránti kérelem már megállapított bányatelek kizárólag vertikális bővítésére, illetve olyan megosztására, egyesítésére irányul, amely összességében nem eredményezi a bányatelek területének növekedését.

B) A Belügyminisztérium Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság Hatósági Főigazgató-helyettesi Szervezet Megelőzési és Engedélyezési Szolgálat Vízügyi és Vízvédelmi Főosztály (Budapest) előírásai:

1. A megvalósítás során a munkagépek karbantartása a munkaterületeken nem végezhető. A hibaelhárítás miatti szerelési munkálatok csak a legszükségesebbekre korlátozódhatnak, melyet csak kármentő tálca alkalmazásával lehet folytatni.
2. A munkagépek üzemanyaggal való feltöltése csak a gépre kijelölt telephelyen történhet kármentő tálca alkalmazásával.
3. A földtani közegre, illetve közegbe, valamint felszíni vízbe kijutó bármilyen szennyező anyagot haladéktalanul és maradéktalanul el kell távolítani. A szennyező anyag kijutásáról, a megtett intézkedésekről az illetékes területi vízvédelmi hatóságot haladéktalanul értesíteni kell.
4. A tározó és az ahhoz kapcsolódó vízilétesítmények kivitelezése csak vízjogi létesítési engedély alapján történhet.
5. A vízjogi létesítési engedély alapján megépített vízilétesítmények használatbavételéhez vízjogi üzemeltetési engedély szükséges.”

V. A Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság (Miskolc) 35500/6160-1/2023. ált. számon érkeztetett iratában az ipari baleseteknek és a természeti katasztrófáknak való kitettség szakkérdésével kapcsolatban katasztrófavédelmi szempontból a környezetvédelmi engedély kiadásához szakhatósági hozzájárulását előírások nélkül megadta.

VI. A Szabályozott tevékenységek Felügyeleti Hatósága Bányászati és Gázipari Főosztály Miskolci Bányafelügyeleti Osztály SZTFH-BANYASZ/11236-4/2023. számon érkezett iratában tájékoztatott, hogy tárgyi ügyben indult szakhatósági eljárását megszünteti.

VII. A határozat alapjául szolgáló dokumentációt a VIZITERV Environ Kft.(4400 Nyíregyháza, Széchenyi utca 15.) készítette.

VIII. Jelen eljárás 1 200 000,- Ft igazgatási szolgáltatási díj köteles, mely a VIZITERV ENVIRON KFT. által befizetésre került.

IX. A határozatot hirdetményi úton közlöm. A határozat közlésének napja a hirdetmény kifüggesztését követő 5. nap.

X. Döntésem a közléssel véglegessé válik, vele szemben közigazgatási úton további jogorvoslatnak helye nincs. Ellene – jogszabálysértésre hivatkozva – a közléstől számított 30 napon belül a Miskolci Törvényszéknek címzett, de a Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Kormányhivatalhoz 3 példányban írásban vagy elektronikus kapcsolattartásra kötelezettek esetén elektronikus úton benyújtott keresettel lehet élni. A keresetlevél benyújtásának a döntés hatályosulására halasztó hatálya nincs, de a bíróság elrendelheti annak részleges vagy teljes halasztó hatályát. Ha egyik fél sem kérte tárgyalás tartását, és azt a bíróság sem tartja szükségesnek, a bíróság az ügy érdemében tárgyaláson kívül határoz.

I N D O K O L Á S

Az Országos Vízügyi Főigazgatóság (1012 Budapest, Márvány utca 1/D) megbízásából eljáró VIZITERV Environ Kft. (4400 Nyíregyháza, Széchenyi utca 15.) 2023. július 21. napján

EPAPIR-20230721-2299 számon benyújtott kérelmében a Kupai tározó létesítésére vonatkozó környezeti hatásvizsgálati eljárást kezdeményezett a környezetvédelmi hatóságnál.

A tervezett tevékenység a 314/2005. (XII. 25.) Korm. rend. 3. számú melléklet 122. pontja hatálya alá tartozik, amely alapján a környezetvédelmi hatóság döntésétől függően környezeti hatásvizsgálatra köteles. A 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 1.§ (5) bekezdése alapján a környezethasználó közvetlenül – előzetes vizsgálati eljárás nélkül – kérte a környezeti hatásvizsgálati eljárás lefolytatását. A kérelem alapján 2023. július 21-én előzetes vizsgálati eljárás indult.

A tervezett tevékenység a 314/2005. (XII. 25.) Korm. rend. 3. számú melléklet 122. pontja hatálya alá tartozik, amely alapján a környezetvédelmi hatóság döntésétől függően környezeti hatásvizsgálatra köteles.

A Rend. 1. § (5) bek. szerint a környezethasználó kérelmére a környezetvédelmi hatóság - előzetes vizsgálati eljárás nélkül - környezeti hatásvizsgálati eljárást folytat le, ha a környezethasználó olyan tevékenység megvalósítását tervezi, amely a 3. sz. mellékletben szerepel.

A 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 1.§ (5) bekezdése alapján a környezethasználó közvetlenül – előzetes vizsgálati eljárás nélkül – kérte a környezeti hatásvizsgálati eljárás lefolytatását.

A vízgazdálkodási tárgyú projektekkel összefüggő közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű ügyé nyilvánításáról szóló 189/2023. (V. 22.) Korm. rendelet 1. számú melléklet 38-39. pontja alapján a tervezett létesítmény **nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű** beruházás.

A benyújtott kérelem alapján 2023. július 21. napján környezeti hatásvizsgálati eljárás indult.

Az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (Ákr.) 43. § (2) bekezdése alapján BO/32/05918-2/2023. számon, 2023. július 26-án tájékoztattam az ügyfelet a teljes eljárásra történő áttéréseiről.

A kérelmező a környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági eljárások igazgatási szolgáltatási díjairól szóló 14/2015. (III. 31.) FM rendelet 4. számú melléklet 20.3. pontja alapján 1 200 000,- Ft, azaz egymillió-kétszázézer forint igazgatási szolgáltatási díj köteles, mely a VIZITERV ENVIRON KFT.-t terheli és általa befizetésre került.

A dokumentációban foglaltak alapján a Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Kormányhivatal az alábbiakat állapította meg:

Környezetvédelmi, természetvédelmi és hulladékgazdálkodási hatáskörben

A dokumentáció összhangban van a kérelem benyújtásakor érvényes Rend. 6. és 7. számú mellékleteiben foglaltakkal.

A környezeti hatástanulmány készítői rendelkeznek a hatástanulmány részsakterületeire vonatkozó szakértői jogosultsággal.

A tervezett tevékenység kapcsán kizáró ok nem merült fel; a tervezett létesítmény által igénybe venni kívánt ingatlanok besorolása összhangban van Kupa és Felsővadász területrendezési tervével.

A tározó területe külterületen, lakott területen kívülre esik, hatásterületén védendő épület nincs.

Természetvédelmi szempontból

A tervezett beruházás területe nem érint védett természeti, Natura 2000 területet. A tervezett beavatkozás egy része érinti a Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvényben kijelölt országos ökológiai hálózat ökológiai folyosó övezetét. A Kupai-Vadász-patak kijelölt vízfolyás víztest, ahol a Víz Keretirányelv szerint a jó ökológiai állapot/potenciál elérése a cél.

Az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság ANPI/1156-1/2023. számon nyújtott adatszolgáltatást tárgyi ügyben:

„A tervezett tározó létesítésének helyszínén a patakot természetközeli állapotú mocsárrétek kísérik a völgyaljon. A patak és a kísérő mocsárrétek botanikai és zoológiai értékeiről kevés adattal rendelkezünk, ott ezekre irányuló részletes felmérések nem történtek. Az érintett patakszakaszon és a kísérő mocsárréteken az alábbi védett fajok előfordulásáról vannak adataink: pataki szitakötő (*Orthetrum brunneum*), díszes légivadász (*Coenagrion ornatum*), selymes futrinka (*Carabus convexus*), bőrfutrinka (*C. coriaceus*), mezei futrinka (*C. granulatus*), lapos kékfutrinka (*C. intricatus*), szívárványos ökle (*Rhodeus sericeus*), fenékjáró küllő (*Gobio gobio*), vágó csík (*Cobitis elongatoides*), kövi csík (*Barbatula barbatula*), nádirigó (*Acrocephalus arundinaceus*), réti tücsökmadár (*Locustella naevia*). A völgyszakasz cserjései számos további védett madárfaj (pl. fekete rigó (*Turdus merula*), fülemüle (*Luscinia megarhynchos*), barátposzáta (*Sylvia atricapilla*), tövisszűrő gébics (*Lanius collurio*) stb.) potenciális fészkelőhelyei. Az érintett terület szomszédságában (Felsővadász 026/2) a fokozottan védett gyurgyalag (*Merops apiaster*) fészkelő telepe található. A környezeti hatásvizsgálati dokumentációhoz kapcsolódó felmérések alapján a beruházással érintett területen a védett mocsári csorbóka (*Sonchus palustris*), szálkás pajzsika (*Dryopteris carthusiana*), harántfogú törpecsiga (*Vertigo angustior*), ugarcsiga (*Helix lutescens*), skarlátbogár (*Cucujus cinnaberinus*), diófacincér (*Aegosoma scabricorne*), kis szarvasbogár (*Dorcus paralelipipedus*), barázdabillegető (*Motacilla alba*), barna rétihéja (*Circus aeruginosus*), berki tücsökmadár (*Locustella fluviatilis*), bíbic (*Vanellus vanellus*), cigánycsuk (*Saxicola rubicola*), egerészölyv (*Buteo buteo*), énekes nádiposzáta (*Acrocephalus palustris*), erdei pinty (*Fringilla coelebs*), fekete rigó (*Turdus merula*), füstifecske (*Hirundo rustica*), holló (*Corvus corax*), mezei pacsirta (*Alauda arvensis*), mezei poszáta (*Curruca communis*), mezei veréb (*Passer montanus*), sárga rigó (*Oriolus oriolus*), seregély (*Sturnus vulgaris*), széncinege (*Parus major*), vadgerle (*Streptopelia turtur*), zöld küllő (*Picus viridis*) és a fokozottan védett fehér gólya (*Ciconia ciconia*), gyurgyalag (*Merops apiaster*) is előfordul.. ”

A Kupai-tározó zöld tározóként történő létesítésével a Kupai-Vadász-patak mintegy 2,5 km hosszúságú szakasza nem alakul állandó vízü tározóvá, lefolyási viszonyai változatlanok maradnak, a vízfolyás nem válik erősen módosítottá, ökológiai állapota a jelenlegihez képest nem romlik. A zöld tározó építésével a fentebb említett halfajok számára a hosszanti átjárhatóság lehetősége, valamint a patak völgyére jellemző mocsárrétek megmaradnak. A benyújtott dokumentáció alapján az üzemelési időszak lényegi hatótényezője az ideiglenes, árvízi helyzetben rövid ideig tartó vízborítás. A tározó működése során száraz medrű, tehát a szárazföldi élőhelyek nem alakulnak át vizes élőhelyekké, a 6,55 ha kiterjedésű természetközeli fátlan élőhelyek (mocsárrét és magassásos) és a szárazföldi fauna fajai nem fognak károsodni, megsemmisülni. Az ideiglenes, árvízi helyzetben rövid ideig tartó vízborítás nem befolyásolja a Kupai-Vadász-patak életközösségeit. A víztározó üzemelésével nem változik meg a vízfolyásszakasz karakterisztikus jellege, a fajokat érintő kedvezőtlen hatásokkal nem kell számolni.

A környezetvédelmi hatóság a BO/32/00129-8/2022. számú határozatában a Kupai-tározó *komplex hasznosítású tározóként* történő létesítését elutasította, tekintettel arra, hogy az állandó víztesttel rendelkező tározó kialakítása következtében csökkent volna a természetes víztestek és nő az erősen módosított víztestek aránya. Mindez ellentétes lett volna a Víz Keretirányelv célkitűzéseivel. A Kupai-tározó *zöld tározóként* történő megvalósítása során azonban nem változik a természetes víztestek és az erősen módosított víztestek aránya, ezért az összegegyeztethető a Víz Keretirányelv célkitűzéseivel.

Az előírásokat a természeti értékek általános védelme érdekében, a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 17. § (1), 42. § (1), (2), 43. § (1) bekezdéseiben, továbbá a „R”-ben foglaltak alapján tettem.

A fenti információk, valamint a környezeti hatásvizsgálati dokumentáció és annak szakági munkarészei alapján megállapítottam, hogy a beruházásnak táj- és természetvédelmi szempontból – a rendelkező részben foglalt előírások betartása esetén - várhatóan nem lesznek jelentős hatásai.

Levegőtisztaság-védelmi szempontból:

Létesítés

A tározó kialakításához szükséges tervezett létesítmények: völgyzárógát, mőtárgy, megközelítő út. A földmunkákból származó, kitermelt föld elszállítására nem kerül sor.

A dokumentációban, a levegő védelméről szóló 306/2010. (XII. 23.) Korm. rendelet figyelembe vételével, AERMOD szoftverrel végzett számítással meghatározták a környezeti levegőre gyakorolt hatások várható mértékét.

A gátépítés során várhatóan alkalmazott munkagépek: 3 db forgórakodó, 2 db gumis vibro henger, 1 db dózer, 4 db tehergépkocsi, 1 db gréder.

A számítás szerint a gátépítési tevékenység hatásterületének határa nitrogén-oxid légszennyezőanyagra vonatkozóan a munkaterület szélétől mért 198 méter, a kiporzásból eredő összes lebegő por és szálló por tekintetében 20 méter.

Legközelebbi belterületi lakóház távolsága:

Kupa település távolsága: 613 m, a kialakuló maximális NO_x koncentráció 4,12 µg/m³, a kialakuló maximális PM₁₀ koncentráció ~0,11 µg/m³, TSPM koncentráció ~0,425 µg/m³.

Felsővadász település távolsága: 2 605 m, a kialakuló maximális NO_x koncentráció 0,08 µg/m³, a kialakuló maximális PM₁₀ koncentráció ~0,004 µg/m³, TSPM koncentráció ~0,04 µg/m³.

Az anyagnyerőhelyen várhatóan alkalmazott munkagépek: 2 db gréder, 4 db forgórakodó, 4 db tehergépkocsi.

A számítás szerint az anyagnyerőhelyen végzett munka hatásterületének határa nitrogén-oxid légszennyezőanyagra vonatkozóan a munkaterület szélétől mért 127 méter, a kiporzásból eredő összes lebegő por és szálló por tekintetében 34 méter.

Legközelebbi belterületi lakóház távolsága:

Kupa település távolsága: 635 m, a kialakuló maximális NO_x koncentráció 1,36 µg/m³, a kialakuló maximális PM₁₀ koncentráció ~0,188 µg/m³, TSPM koncentráció ~0,210 µg/m³.

Felsővadász település távolsága: 2 300 m, a kialakuló maximális NO_x koncentráció 0,11 µg/m³, a kialakuló maximális PM₁₀ koncentráció ~0,007 µg/m³, TSPM koncentráció ~0,105 µg/m³.

A számított hatásterületeken belül a légszennyező anyag koncentráció nem éri el az egészségügyi határértéket. A lakott ingatlanoknál határértéket meghaladó koncentráció nem jelenik meg.

A terület megközelítése a 2621 - Abaújlak-Kupa összekötő útról tervezett.

A tevékenységhez kapcsolódó maximális napi járműszám: 4 db tehergépjármű, 20 db személygépjármű.

A dokumentációban elvégzett számítás szerint a megnövekedett forgalom hatására az út közvetlen környezetében nem éri el a légszennyező anyagok maximális koncentrációja az immisziós határértékeket.

A környezeti levegő terhelése kizárólag a kivitelezés időszakára korlátozódik, az építési szakasz lezárásával az ideiglenes terhelés megszűnik.

A dokumentációban foglaltak szerint a kivitelezés időszakában a környezeti levegő terhelésének csökkentésére tervezett intézkedés: csapadékmentes időszakban a földutak és tereprendezéssel érintett felületek pormentesítő locsolása.

Az üzemelési szakaszban nem alakul ki légszennyező anyag kibocsátás.

Fentiek alapján, a tervezett zöld tározó környezeti hatástanulmányban foglaltak szerinti megvalósítása levegőtisztaság-védelmi szempontból nem jár olyan kedvezőtlen hatással, amely a tevékenység engedélyezését kizárná. A tevékenység megkezdéséhez levegőtisztaság-védelmi engedély nem szükséges.

Zaj- és rezgésvédelmi szempontból:

A BioAqua Pro Kft. (Debrecen) által összeállított környezeti hatásvizsgálati dokumentációban számítás alapján mutatta be a tervezett munkálatokból származó környezeti zajterhelés várható mértékét.

A tervezési terület Miskolctól 32 km, 155 – 156 mBf szinten található. A völgyszakasz a Cserehát lankás, lágyvonalú dombvidékén fekszik Kupa és Felsővadász községek között.

A tározó mellett fut a 2621 számú (Abaújlak – Homrogd) közút, illetve a tározó vízfelülete több mezőgazdasági célú földutat érint, melyek kiváltása szükséges.

Létesítés

A lakott ingatlanoknál a 27/2008. (XII.3.) KvVM-EüM együttes rendelet 2. melléklete értelmében a létesítési tevékenységből eredő zajterhelés, 1 hónap felett 1 évig terjedő munkavégzés esetében, falusias övezetben nappal nem lehet több 60 dB-nél.

A legközelebbi védendő lakóingatlanok Kupa 117 hrsz.-ú Lf besorolású lakóingatlan kb. 550 méter távolságra, és Felsővadász 18/1 hrsz.-ú Lf besorolású lakóingatlan kb. 2600 méter távolságra találhatóak.

A zajterjedés számítását a német SoundPLAN essential 4.1 számítógépes programmal készítették.

Várható zajterhelés: Kupa 117 hrsz.: 50,1 dB Felsővadász 18/1 hrsz.: 33,9 dB

Számítások alapján megállapítható, hogy nappali időszakban a tervezett üzemidők mellett a legközelebbi ingatlanoknál határérték-túllépés nem várható.

Szállítás

A szállítási útvonalakon található közutak esetében kisebb forgalomnövekedés várható, a létesítéshez kapcsolódó szállítási tevékenység okozta additív terhelések az alábbiak:

Az érintett közúton a várható additív 20 db személygépkocsi és 4 db tehergépkocsi 0,43-0,45 dB zajszintemelkedést eredményez mindösszesen. A hatás csak nappali időszakra korlátozódik.

A szállítás nem okoz jelentős zajterhelés növekedést a környékbeli útszakaszokon. A közúti szállítmányozás a kapcsolódó közutak környezetében 3 dB-nél kisebb zajterhelés változást okoz, így a 284/2007 (X. 29.) Korm. rendelet 7 §. (1) pontja alapján hatásterület nem jelölhető ki.

Üzemelés időszakában releváns zajkibocsátás nem lesz, zajvédelmi szempontból az üzemelés nem jár jelentős hatással. Zajvédelmi intézkedés létesítése nem indokolt, zajvédelmi hatásterület nem állapítható meg.

Földtani közeg védelmi szempontból

A környezethasználó által 2 fő változat került kidolgozásra. A Víz Keretirányelvnek való jobb megfelelés miatt a beruházó az ún. „zöld tározó”-t választotta. A létesítmény átfolyásos rendszerű zöld tározóként üzemelne, elsődlegesen vízkárelhárítási, árvízvédelmi céllal. A védendő terület (település) felett épített tározó alkalmas az előre meghatározott mértékű árvízcsúcs csökkentésére, miáltal az alatta fekvő terület árvízi biztonsága a vízfolyás medrének bővítése nélkül fokozható. Továbbá a tározó hordalék visszatartó képessége az alsó mederszakaszt jórészt mentesíti a hordaléktól, így azon a szakaszon csökken a fenntartásra fordítandó munkamennyiség.

A tározótér és gátak körül változó szélességű, de jellemzően 10 m szélességű rendezett és tömörített felületű fenntartósáv kerül kialakításra, mentett oldali vízelvezető árokka. A területen humusz elhelyezés továbbá gyepesítés történik.

A munkagépek tevékenységéből eredően a helyszínen veszélyes anyagokból származó szennyezés valószínűsége csekély, tekintettel a mai alkalmazott technológiákra. A munkagépek rendszeres karbantartásával a környezetvédelmi megfelelés biztosított. A munkagépek tankolása és esetleges szervizelése a munkaterületen a környezetvédelmi előírásoknak megfelelően történik. Az esetleges túltöltések megelőzésére a tartálykocsit túlfolyásgátló szeleppel kell ellátni, melynek következtében elkerülhetők az üzemanyag elfolyások. Amennyiben olajcserére lenne szükség, a tevékenységnél kármentő tálcát kell alkalmazni.

A talajra esetlegesen szintetikus és/vagy ásványolaj kerülhet, mely az ott dolgozó erő- és munkagépek, valamint szállítójárművek hibás hidraulikus munkahengereiből, és tömítéshibáiból származhat. Ennek előfordulása csak kis volumenű lehet. Ebben az esetben azonnali kárelhárítással meg kell akadályozni a terjedést.

Az építési munkák során normál üzemi körülmények között sem a felszíni, sem a felszín alatti vizet nem érheti szennyezés.

A terület vízföldtani adottságai miatt az esetleges felszíni szennyezés nagy mértékben nem veszélyezteti a felszín alatti víztesteket, de az építési munkálatok során fokozott figyelemmel kell eljárni a szennyezés megelőzése érdekében.

Normál üzemenet esetén a tevékenység nincs hatással a felszín alatti vizekre. A felszín alatti víz minősége normál üzemi körülmények között nem romolhat.

A területen végzett talajvizsgálati eredmények alapján megállapítható, hogy:

- a talaj nehézfém és szénhidrogén tartalma tekintetében nem volt határérték-túllépés megfigyelhető, összességében a terület nem szennyezett.
- a talajvízben szennyezettségi határértéket meghaladó szennyezettség nem volt kimutatható nehézfém, ill. alifás szénhidrogén tekintetében.

Dombvidéki tározók Magyarország területén (zápor, többcélú, árvízcsúcs csökkentő – tározók)” tárgyú projekt keretén belül a Kupai tározó tervezett megvalósításának környezeti hatásvizsgálati eljárásban benyújtott dokumentációban foglaltak alapján a végzett tevékenység földtani közeg védelmi érdeket nem sért.

Hulladékgazdálkodási hatáskörben

A tevékenység nem jár számottevő hulladékképződéssel. A tevékenység jellegéből adódóan az egyes munkaterületeken üzemi vagy munkahelyi gyűjtőhelyeket nem lehet kialakítani. Veszélyes hulladékok képződésére a munkagépek esetleges meghibásodása, illetve egyes felületkezelési munkálatok (festések) során számíthatunk. A veszélyes hulladékokat a képződés helyén zárt 120-200 l-es gyűjtőedényekben elkülönítetten tervezik gyűjteni. A keletkező veszélyes és nem veszélyes hulladékok a keletkezéstől számított 1 napon belül megfelelő engedéllyel rendelkező szervezetek számára kerülnek átadásra, elszállításra.

A dokumentációban leírtak, valamint a rendelkező részben szereplő előírásaim betartásával végzett tevékenység hulladékgazdálkodási érdeket nem sért.

A tevékenységhez a dokumentációban foglaltak alapján hulladékgazdálkodási hatóság hatáskörébe tartozó hulladékgazdálkodási engedély beszerzése nem szükséges.

Hulladékgazdálkodási szempontú előírásaimat a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény, a veszélyes hulladékokkal kapcsolatos tevékenységek végzéséről szóló 225/2015. (VIII. 7.) Korm. rendelet, az egyes hulladékgazdálkodási létesítmények kialakításának és üzemeltetésének szabályairól szóló 246/2014. (IX. 29.) Korm. rendelet, a hulladékjegyzékről szóló 72/2013. (VIII. 27.) VM rendelet, valamint a hulladékkal kapcsolatos nyilvántartási és adatszolgáltatási kötelezettségekről szóló 309/2014. (XII. 11.) Korm. rendelet alapján tettem meg.

Közegészségügyi hatáskörben:

Az Országos Vízügyi Főigazgatóság (Budapest) a „Dombvidéki tározók Magyarország területén (Zápor, Többcélú, Árvízcsúcs csökkentő – tározók)” tárgyú, KEHOP-1.5.0-15-2021-00010 számú projekt

komplex előkészítési feladataival a VIZITERV Environ Kft.-t bízta meg. Ennek a projektnek része a Kupai tározó létesítése is, amelyre a rendkívüli árvizek és vízkárok csökkentése érdekében van szükség a dokumentáció szerint. Egy komplex (zápor és öntözővíz) tározó létesítésére 3.000.000 m³ térfogattal 2021-ben környezeti hatásvizsgálati eljárás zajlott, amely a környezetvédelmi hatóság BO/32/00129-8/2022. elutasító határozatával zárult. Ezért kidolgozásra került a második, „zöld tározó”(csak zápor tározó) hatásvizsgálati dokumentációja. A tározó teljes térfogata árvízi túlduzzasztási szinten 1.705.694 m³-re redukálódott, amelyet csak árvízcsúcs-csökkentésre fognak hasznosítani, az egyéb vízhasznosítási feladat már nem képezi a dokumentáció részét. A tervezett tározó kialakításához völgyzárógátat, átfolyásos rendszerű központi műtárgyat (fenékleürítő műtárgy) és vészárapasztót kell kialakítani a dokumentáció szerint. A kivitelezés becsült időtartama nem több mint 1 év. A völgyzárógátat 345 méter hosszan, 5 méter koronaszélességgel kívánják kialakítani. A kialakításához szükséges 87.000 m³ várható anyag-mennyiséget a meder kialakításából kívánják biztosítani. A letermelt humuszt a völgygát építésére kívánják felhasználni, maximum 1 méteres vastagságban. Az új tározó létesítése során a földmunkák során várható a legnagyobb kibocsátás, amely a bemutatott számítások szerint a munkagépek által kibocsátott gázok esetén a legnagyobb. A hatásterületek modellezését szoftveres úton végezték. Az „A” feltétel szerint ennek értéke 198 méter NO_x esetén, a geometriai középponttól mérve. A dokumentáció szerint Felsővadász és Kupa településeinek védendő lakóépületei is több mint 600 méteres távolságra esnek. A dokumentáció szerint a lakott ingatlanoknál kialakuló légszennyező anyag koncentrációk a tevékenység idején az egészségügyi határérték alatt maradnak. A dokumentációban foglaltak alapján a tervezési terület közelében találhatóak a Kupai és Felsővadászi Községi Vízművek. Az Országos Környezetvédelmi Információs Rendszer adatbázisa szerint a községek belterületén helyezkednek el, így a létesítés azokat nem fogja érinteni. Normál üzemi körülmények között a létesítés során a felszín alatti víztestek szennyeződésére nem kell számítani, arra csak havária esetén kerülhet sor a dokumentáció szerint. A kivitelezés csak nappali időszakban fog történni, így a nappali időszakra érvényes zajvédelmi határértékek kerültek figyelembe vételre. A dokumentációban külön-külön került meghatározásra az egyes kivitelezési fázisokra vonatkozó zajterhelés, úgymint a völgyzárógát építése, az árapasztó építése és az anyagnyerő helyen végzett munka. A legnagyobb zajvédelmi szempontú hatásterületet az anyagnyerő tevékenység adta, aminek 50 dB-es határa 153,6 méterre adódott a dokumentáció szerint. A legközelebbi védendő ingatlan 613 méterre helyezkedik el a tervezési területtől. A számítási adatokat szoftverbe táplálták és ebből modellezték az együttes munkavégzést. A modellezés alapján az adódott, hogy 1 db lakóház a zajvédelmi szempontú hatásterületen belül helyezkedik el, azonban zajvédelmi határértékek túllépése nem várható ezen ingatlan esetében sem. A dokumentáció lakossági panasz esetére javasolja mobil zajvédő fal elhelyezését. A munkálatok során egyszerre maximum 30 fő jelenlétével számolnak, akik részére a megfelelő számú mobil WC-t és hulladékgyűjtő-t a kivitelező fogja biztosítani. Üzemi, vagy munkahelyi hulladékgyűjtő hely kialakítására nem kerülhet sor, ezért a keletkező hulladékokat azonnal szükséges elszállítani a dokumentáció szerint. A zárható veszélyes hulladékgyűjtő edényeket külön, szilárd burkolatú területen fogják elhelyezni. Üzemeltetés során környezett szennyező anyagok kibocsátásával minimálisan lehet számolni a karbantartási munkák alkalmával.

A dokumentáció áttanulmányozását követően megállapítottam, hogy az abban foglalt adatok helytállósága és az előírások maradéktalan betartása esetén a létesítési és üzemeltetési tevékenység jelentős környezeti hatást nem okoz, a területén élő lakosság egészségügyi kockázata nem növekszik. A dokumentációban ismertetett környezetvédelmi intézkedések biztosítani fogják, hogy a tevékenységből származó káros környezet-egészségügyi hatások az előírások és a vonatkozó jogszabályok betartásával csökkenthetők legyenek.

Fentiek alapjául a következő jogszabályi előírások szolgálnak:

A felszín alatti vizek, a kitermelés előtt álló víz minőségének védelméről, az egyes védőidomokban, védőterületeken végezhető tevékenységekről a felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet 8. § c) pontja, a vízbázisok, távlati vízbázisok, valamint ivóvízellátást szolgáló vízi létesítmények védelméről szóló 123/1997. (VII. 18.) Korm. rendelet 10. § és 14. § (1) bekezdései rendelkeznek, a földtani közeg és a felszín alatti vízszennyezéssel szembeni védelméhez szükséges

határértékekről és a szennyezések méréséről rendelkező 6/2009. (IV. 14.) KvVM-EüM-FVM együttes rendelet 1. § (1) bekezdése a), b) pontja rögzíti.

A környezet és emberi egészségvédelme, a környezetterhelés mérséklése érdekében szükséges előírásokat a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény tartalmazza. A környezeti levegő minőségének védelmére vonatkozó előírásokat a levegő védelméről szóló 306/2010. (XII. 23.) Korm. rendelet 4. § tartalmazza. A hulladékgazdálkodási közszolgáltatás körébe tartozó hulladékkal kapcsolatos közegészségügyi követelményekről szóló 13/2017. évi (VI.12.) EMMI rendelet előírásai rendelkezik a tevékenység során betartandó közegészségügyi-járványügyi előírásokról. A veszélyes hulladékok gyűjtésére, kezelésére vonatkozóan a veszélyes hulladékkal kapcsolatos tevékenységek végzésének feltételeiről szóló 225/2015.(VII.7.) Korm. rendelet 3. §-a tartalmaz előírásokat.

Az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet (OTÉK) 99. § (1) alapján "Az építményeket és a szabadtéri tartózkodásra, munkavégzésre szolgáló területeket (pl. temetőt, közúti pihenőhelyet, helyhez kötött szabadtéri munkahelyet, sátor tábor céljára kijelölt területet) a rendeltetésüknek megfelelő illemhely-használati és tisztálkodási lehetőséggel kell tervezni, megvalósítani és fenntartani". A fertőző betegségek és a járványok megelőzése érdekében szükséges járványügyi intézkedésekről szóló 18/1998. (VI. 3.) NM rendelet 9. § (1) bekezdése írja elő a biológiai kockázatnak kitett munkavállalók felmérését, valamint az adott veszélyeztetett munkakörben foglalkoztatott dolgozók védőoltását.

A veszélyes anyagokkal, készítményekkel való tevékenységet a kémiai biztonságról szóló 2000. évi XXV. törvény, és a veszélyes anyagokkal, illetve veszélyes keverékekkel végzett tevékenység bejelentéséről, a veszélyes anyagokkal és a veszélyes készítményekkel kapcsolatos egyes eljárások, illetve tevékenységek részletes szabályairól szóló 44/2000. (XII. 27.) EüM. rendelet szabályozza.

Örökségvédelmi hatáskörben

Az Országos Vízügyi Igazgatóság (1012 Budapest, Márvány u. 1/d) megbízásából eljáró Viziterv Environ Kft. (4400 Nyíregyháza, Széchenyi u. 15.) a Kupai tározó létesítése tárgyában nyújtott be kérelmet a Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztályhoz. Az eljáró hatóság tárgyi ügyben az örökségvédelmi hatóságtól a kulturális örökség védelmére kiterjedő szakkérdés vizsgálatát kérte.

Tárgyi beruházás az egyes vízgazdálkodási tárgyú projektekkel összefüggő közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű ügyé nyilvánításáról szóló 189/2023. (V. 22.) Korm. rendelet 2. számú mellékletének 62.d. pontja alapján nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségűnek nyilvánított ügy.

A tervezett beruházás a kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi törvény (Kötv.) 7. § 20. a) pontja szerinti nagyberuházásnak és a 23/G. § (1) bekezdés szerinti kiemelt nagyberuházásnak minősül.

Az építendő a beruházási területre vonatkozóan elkészítette a Kötv. 23/C. § (1) bekezdésében nagyberuházás esetén előírt előzetes régészeti dokumentáció adatgyűjtésen és terepbejáráson alapuló munkarészét (ERD-I.).

A kérelem mellékleteit megvizsgálva és az előzetes régészeti dokumentáció alapján megállapítottam, hogy a tervezett beruházás fokozottan védett régészeti lelőhelyet és annak védőövezetét érinti: Felsővadász, Várdomb (régészeti azonosító: 16560), ezenkívül további régészeti lelőhelyek területét érinti: Felsővadász, Semjék-dűlő (régészeti azonosító: 46788), Felsővadász, Semjék-dűlő 1. (azonosító száma: 98555), Felsővadász, Semjék-dűlő 2. (azonosító száma: 98557), Felsővadász, Semjék-dűlő 3. (azonosító száma: 98559), Kupa, Semjék-dűlő (azonosító száma: 98561), Kupa, Szakadás-dűlő (azonosító száma: 98563). A beruházási terület közvetlen környezetében található a Felsővadász, Balmaz elnevezésű régészeti lelőhely (azonosító száma: 16562), amelynek pontos kiterjedése nem ismert. Az ERD keretében végzett terepbejárás idején jelentős nagyságú területeken – a tervezett tározó déli végén, a völgyzáró gát területén, a tározó északi részén a Kupai-Vadász-patak mindkét oldalán a Balmaz-dűlőig, a patak szinte teljes keleti partján – a sűrű növényzet takarása nem tette lehetővé a talajfelszín régészeti célú vizsgálatát. Tekintettel arra, hogy a Kupai-Vadász-patak nyugati oldalán több, eddig ismeretlen régészeti lelőhely vált ismertté, az egyező domborzati adottságú keleti oldalon további régészeti lelőhelyek előkerülése várható az ERD-I készítése idején sűrű növényzettel fedett területeken is. A völgyzáró gát közvetlen északi szomszédságában nyilvántartott régészeti lelőhelyek találhatóak,

amelyek pontos kiterjedése a növényzettel való fedettség miatt nem volt pontosítható, de várhatóan kiterjednek a völgyzáró gát területére. A jelzett, régészeti terepbejárásra alkalmatlan területeken – amelyek a Kötv. 7. § 29. pont szerinti régészeti érdekű területek – további régészeti lelőhelyek előkerülésére is számítani kell.

Mindezek alapján a tervezett beruházás veszélyezteti a régészeti örökség elemeit.

Az Övr. 39. § (1) bekezdése szerint az ERD két fázisban is készülhet: adattári és lelőhely-felderítési (ERD-I.), valamint próbafeltárási (ERD-II.).

Fentiek alapján az eddig elkészült ERD I. részt további munkarészekkel (terepbejárás, geofizikai műszeres vizsgálat, próbafeltárási) kell kiegészíteni a rendelkező részben kifejtett módon a régészeti érintettség mértékének meghatározása érdekében. A kiegészítést azon területekre vonatkozóan is el kell végezni, amelyek a terepbejárás idején a növényzet fedettsége miatt nem voltak kutathatóak.

Az Övr. 39. § (2) bekezdése alapján próbafeltárásokra csak az akadályozó körülmények megszűnését követően kerülhet sor, régészeti munkavégzésre alkalmas állapotú területen, melynek szempontjait az Övr. 34. § (3) bekezdése határozza meg.

A Kötv. 23/C. § (3) bekezdése, valamint a kulturális örökség védelmével kapcsolatos szabályokról szóló 68/2018. (IV.9.) Korm. rendelet (Övr.) 3. § (3) bekezdése alapján az ERD-t a beruházóval kötött írásbeli szerződés alapján a Magyar Nemzeti Múzeum (1113 Budapest, Daróci út 3., tel.: 06-1-430-6000) készíti el.

A Kötv. 23/D. § (1) bekezdése szerint az előzetes régészeti dokumentáció záródokumentuma a feltárási projektterv. A Kötv. 23/D. § (2) bekezdése szerint a feltárási projektterv meghatározza a nagyberuházáshoz kapcsolódó valamennyi régészeti feladatellátást, annak módját, az érintett területet és annak régészeti jellemzőit, a várható kockázatokat. A projektterv határozza meg a nagyberuházás régészeti területi jellemzőit és előkészítettsége alapján a régészeti feladatellátás területi szakaszait és a szakaszolás indokait.

Az Övr. 40. § (7) bekezdése alapján a feltárási projekttervet tartalmazó teljes ERD-t a földmunkával járó tevékenység engedélyezésére irányuló azon első hatósági eljárás megindítására irányuló kérelemhez kell mellékelni, amelyben a hatóság eljár vagy szakhatóságként vagy a szakkérdés vizsgálatával közreműködik.

A 16560 számú Felsővadász, Várdomb régészeti lelőhelyet az egyes régészeti lelőhelyek védetté nyilvánításáról, illetve régészeti védettség megszüntetéséről szóló 1/2009. (I. 23.) OKM rendelet (Rendelet) nyilvánította fokozottan védett régészeti lelőhellyé. A Rendelet 18. § (2) bekezdés szerint a védelem célja az itt található bronzkori település maradványainak megőrzése, a lelőhely kutathatóságának biztosítása.

A Kötv. 13. § (1) bekezdése alapján a védetté nyilvánított régészeti lelőhelyeken nem lehet olyan tevékenységet folytatni, amely a lelőhelynek akár részleges állapotromlását eredményezheti. Ezért a 16560 számú fokozottan védett régészeti lelőhely területét és védőövezetét (Felsővadász 026/2, 026/9, 026/10, 026/11 helyrajzi számú ingatlanok) a tervezett beruházás földmunkáival el kell kerülni, a tervezett tározó építését és üzemelését úgy kell megoldani, hogy az ne veszélyeztesse a fokozottan védett régészeti lelőhely állapotát és ne okozza állapotromlását.

A Kötv. 19. § (2) bekezdése szerint a régészeti örökség elemei eredeti helyzetükből csak régészeti feltárási keretében mozdíthatók el.

A tervezett földmunkákkal érintett régészeti lelőhelyrészek Kötv. 22. § (3) bekezdés c) pontja szerinti teljes felületű régészeti feltárást az ERD-ben meghatározott mértékben a kivitelezés megkezdése előtt el kell végezni.

A Kötv. 23/E. § (5) bekezdése és az Övr. 43. § (3) bekezdése alapján a földmunkákkal érintett, és egyéb feltárási módszerekkel fel nem tárt területeken a kivitelezéshez szükséges elsődleges földmunkák régészeti megfigyelés biztosítása mellett végezhetők.

A teljes felületű feltárási területén kívül – vagy ha annak elvégzése nem szükséges –, a kivitelezés talajkiemeléssel járó földmunkái régészeti jelenlétében, folyamatos régészeti megfigyelés biztosítása mellett végezhetők a Kötv. 22. § (3) bekezdés a) pont aa) alpontjában foglaltak alapján.

Az Övr. 35. § (1) bekezdése alapján, ha a régészeti megfigyelés során a régészeti dokumentálás régészeti bontómunkát igényel, akkor – legalább a beruházási földmunkával érintett mélységig – a

régészeti bontómunkát és az elsődleges leletfeldolgozást a régészeti megfigyelés keretében kell elvégezni.

A Kötv. 23/G. § (2) bekezdése értelmében kiemelt nagyberuházás esetén a jogszabályban kijelölt örökségvédelmi szerv – a Magyar Nemzeti Múzeum (1113 Budapest, Daróci út 1–3., tel.: +36-1-430-6000) – gondoskodik a szükséges régészeti feladatellátásról.

A Kötv. 22. § (10) bekezdése alapján a feltáráshoz jogosult intézmény és a beruházó a régészeti megfigyelésre vonatkozóan írásbeli szerződést köt, mely szerződés tartalmazza a feltárás módját, időtartamát, a feltáráshoz jogosult intézmény által végzendő régészeti feladatellátás költségét, valamint a jogszabályban meghatározott egyéb szakmai feltételeket.

Erdővédelmi vonatkozásban

A víztározó építési tevékenység terv szerinti megvalósítása közvetlen erdő-igénybevétellel nem jár, a környező erdőkre nincs jelentős káros hatással.

A hivatkozott számú megkeresésében jelzett honlapon elérhető dokumentációból megállapítottam, hogy a víztározó építési tevékenység az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény (Evt.) 6. §-ában meghatározott erdőt nem érint. A tározótérben található erdőterületekre (Felsővadász 042a és 030/3 hrsz.) az esetlegesen előforduló időszakos vízborítottság várhatóan nem lesz kedvezőtlen hatással.

Termőföld mennyiségi védelmére vonatkozóan

Földvédelmi szakvéleményemet a Tfv. 8-14. §-ai valamint az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (továbbiakban: Ákr.) 55. § alapján adtam meg.

Termőföld minőségi védelmére vonatkozóan

„A „Dombvidéki tározók Magyarország területén (Zápor, Többcélú, Árvízcsúcs csökkentő – tározók)” tárgyú KEHOP-1.5.0 konstrukció keretében tervezett projekt komplex előkészítési feladatainak részeként a Kupai tározóhoz” cím alatti környezeti hatásvizsgálati eljáráshoz elkészített engedélyezési tervdokumentáció talajvédelmi szempontból elfogadható.

A talajvédelmi hatóság a környezetvédelmi hatóság megkeresésére talajvédelmi véleményét megadta, mivel a benyújtott környezeti hatásvizsgálati dokumentáció talajvédelmi szempontból elfogadható. A tervezett tevékenységek külterületi termőföldterületeket is érint.

A Belügyminisztérium Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság Hatósági Főigazgató-helyettesi Szervezet Megelőzési és Engedélyezési Szolgálat Vízügyi és Vízvédelmi Főosztály (Budapest) 35000/6147-1/2023. ált. számú iratában a környezetvédelmi engedély kiadásához szakhatósági hozzájárulását előírásokkal megadta.

„A tervezett beruházással kapcsolatos megállapítások

A tárgyi projekt keretén belül megvalósítandó Kupai tározót zöld(zápor)tározóként tervezik megvalósítani, melynek feladatai: vízkármegelőzés és a vízkárelhárítás.

A tervezett Kupai tározó (a továbbiakban: tározó) méretezését – a hegy- és dombvidéki területek vízrendezésében betöltött jelentősége miatt – a vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó általános szabályokról szóló 147/2010. (IV. 29.) Korm. rendeletnek megfelelően, az 1 %-os valószínűségű (100 éves visszatérési idejű) árvízhozam figyelembevételével határozták meg.

A tározó tervezett főbb műszaki adatai:

Völgyzárógát helye: Kupai-Vadász-patak 4+438 km

Vízgyűjtőterület: 31,71 km²

Kupai-Vadász-patak Q1% vízhozama: 45,7 m³/s

Völgyzárógát hossza: 345 m,

anyaga: földanyag, homogén és vízzáró altalajra építve
 Gáttérfogat: 87 500 m³
 Koronaszélesség: 5,0 m
 Rézsűhajlás vízoldalon: 1:2,5,
 mentett oldalon 1:3
 Magassági biztonság 3,1 m
 Tározó koronaszint: 158,50 mBf
 Tározó maximális vízszintje (MÁSZ Q1%): 155,40 mBf
 Tározó maximális vízszinthez tartozó térfogata: 1 705 694 m³
 Vízfelszín árvízi szinten: 71,0 ha

A tározó megfelelő árvízi működését völgyzárógát, átfolyásos rendszerű fenékleürítő (nem zárható áteresztő csőalagút), valamint vészárpasztóval, a hullámverés elleni védelmet a fűvesítéssel, illetve a vízoldali rézsűn betonburkoló elemek tervezik biztosítani.

A csőalagúthoz kapcsolódóan szivárgási úthosszat növelő betongallérokat terveznek beépíteni.

Az utóburkolat részei: energiatörő csillapító medence, terméskő burkolat.

Az Q1% nagyvízhozam levezetésére méretezték az átfolyó rendszerű áteresztő műtárgyat, melynek kialakítását biztosítani fogja, hogy a belterületet ne fenyegetse árvízi elöntés.

A mentett oldalra átszivárgó vizeket szivárgó árokban tervezik felfogni és elszikkasztani. A vészárpasztó – amely csak abban az esetben lép működésbe, ha a tározó maximális vízszintjét meghaladó vízmennyiség kerül a tározóba – küszöbszintje: 157,00 mBf, vízszállító képessége: 24,55 m³/s. A dokumentum alapján a vészárpasztót monolit betonsurrantóban tervezik folytatni, ami energiatörő medencébe torkollik. Terméskőburkolatú összekötő csatornával biztosított az eredeti vízfolyásba történő visszavezetés.

A tározó fenntartását az üzemeltetőnek kell majd biztosítani.

Az előzőeken túl a tározótér és gátak körül fenntartási sávot terveznek kialakítani. A fenntartás során a tározótérből kell eltávolítani azokat az uszadékokat, fás növényzetet, amelyek a csőalagút szakszerű működését akadályozzák, veszélyeztetik (csökken) az áteresztőképesség.

Talajmechanikai vizsgálatokat követően a tározó gátjának anyagát anyagnyerő helyről tervezik biztosítani.

A tározó zöldjellege miatt az árvizek levonulása után a tározóban visszatartott vizek levezetését a gravitációsan üzemelő csőalagút fogja biztosítani.

Vízminőségi probléma a tározó zöld jellege miatt várhatóan nem fog jelentkezni az üzemeltetés során.”

„Vízgazdálkodási és vízvédelmi szempontból a BM OKF a benyújtott dokumentáció alapján az alábbiakat állapította meg:

A tapasztalatok, illetve tendenciák azt mutatják, hogy Magyarországon a villámárvizek során jelentkező vízkárok közvetlenül emberi életet és anyagi javakat is veszélyeztethetnek, így a tározó létesítése szakmai szempontból indokolt. A beruházással érintett települések: Kupa és Felsővadász települések.

A felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken lévő települések besorolásáról szóló 27/2004. (XII.25.) KvVM rendelet alapján Kupa és Felsővadász település is „érzékeny” kategóriába tartozik.

A tervezett beruházással érintett terület érzékeny a villámárvizek tekintetében. Magyarország villámárvízi veszélytérképe szerint a tervezési terület magas kockázatú terület.

A települések ár- és belvíz veszélyeztetettségi alapon történő besorolásáról szóló 18/2003. (XII. 9.) KvVM–BM együttes rendelet nem tartalmaz Kupa és Felsővadász települések tekintetében adatot.

A tervezéssel érintett terület a Vadász-patak felső vízrendszer (VOR azonosító: AEQ089) víztestet érintik. Az érintett víztest a Hernád-Takta (2-7) vízgyűjtő-gazdálkodási alegységbe tartozik. A víztestek középvízi medre állami tulajdonban van, melynek kezelői feladatait az Észak-magyarországi Vízügyi Igazgatóság látja el.

A Vadász-patak felső vízrendszere (VOR azonosító: AEQ089) víztest állandó vízszállítású természetes vízfolyás. Közvetlenül a víztesthez tartozó vízgyűjtő kiterjedése 149,51 km². A vízfolyás hossza 35,85 km, szélessége leggyakoribb vízhozamnál 2 m, mélysége leggyakoribb vízhozamnál 0,17 m, vízfelszínének esése a leggyakoribb vízhozamnál 3,19 ‰, a víztest legalsó (kifolyási) szelvénye fölötti teljes vízgyűjtőre vonatkozó leggyakoribb vízhozama az 1981 és 2010 közötti időszak adatai alapján 0,056 m³/s volt, a közvetlen vízgyűjtőre vonatkozó leggyakoribb vízhozam is 0,056 m³/s volt. A felszíni víztest alsó szakasza erősen módosított állapotú, a besorolást a víztesten elvégzett vízkár elleni védelmi intézkedések indokolják.

A víztest nem rendelkezik partvédelemmel és mederburkolattal, medrében keresztirányú műtárgyak nem találhatóak.

A VGT2 adatai alapján 2013-ban a vízfolyásból, Lak és Szakácsi közigazgatási területén öntözési célú vízkivétel történt, mely nem minősült fontos egyedi terhelésnek.

A Vadász-patak felső vízrendszere víztest természetes víztestnek tekinthető. A víztest tervezett beavatkozás előtti összesített hidromorfológiai elemek szerinti állapota jó, az összesített fizikai-kémiai elemek szerinti állapota jó, míg a biológiai elemek szerinti állapota rossz.

A Vadász-patak felső vízrendszere közvetlen vízgyűjtő-területének 20,34%-a, azaz mintegy 30,42 km² nitrátérzékeny területen fekszik. A VGT2 alapján a víztest 2010 és 2012 között Nyésta, Tomor, Lak és Hegymeg tisztított települési szennyvizének befogadója volt.

A szennyvizet biológiai úton tisztították, és foszfor-, illetve nitrogéneltávolítást is végeztek, így a bevezetett tisztított szennyvizek nem gyakoroltak jelentős tápanyag- és szervesanyagterhelést. A dokumentáció szerint a tervezett beavatkozások által érintett terület összesen három felszín alatti víztest felszíni vetületének területét érinti, azonban ezek közül csak egy van olyan magasságban, hogy potenciálisan érintettnek tekinthető. A felszín alatti víztestekkel kapcsolatban BM OKF megállapította, hogy három felszín alatti víztest felszíni vetülete érintheti a vizsgált tevékenységet.

A felszínhez legközelebb elhelyezkedő víztest az sp.2.7.1 Cserehát (VOR azonosító: AIQ576) sekély porózus víztest, valamint a h2.8 Cserehát-Hernád-vízgyűjtő hegyvidéki. A víztestek a Hernád, Takta (2-7) vízgyűjtő-gazdálkodási alegységbe tartoznak. Érintett még az Északközéphegység pt.2.5 porózus termál.

A mennyiségi és a kémiai állapotok szempontjából a felsorolt víztestek állapota jó. Talajvíz összefüggő tükörben csak a völgyekben fordul elő, az évi középvízszint terep alatt 2,59 m.

A felszíni víztestek vonatkozásában a jó ökológiai állapot elérése a beruházás által nem veszélyeztetett, tekintve, hogy az alegységi tervben nevesített vízfolyás vonatkozásában a jó ökológiai állapot elérendő megfogalmazáshoz rendelt ökológiai intézkedések megtételére a tervezett beruházás nincs hatással, ezen intézkedések megtételét nem veszélyezteti.

A projekt keretében tervezett beavatkozások következtében hosszabb távon megjelenő tényleges hatótényező értékelése alapján megállapítható, hogy a projekt kivitelezése nem fog kategóriaromlást okozó állapotváltozást okozni a biológiai minőségi elemekben.

A tervezett tevékenység kapcsán a felszín alatti vizek mennyiségi állapota nem fog változni, a mélyebben elhelyezkedő vízadók védettsége egy kémiai szennyezéssel kapcsolatban megfelelő, köszönhetően a vízföldtani felépítésnek.

A tervezett beruházással érintett területen nem található felszíni vagy felszín alatti ivóvízbázis vagy annak védőterülete.

„ A vízgazdálkodási és vízvédelmi előírások szakmai indokolása

A Kvt. 66/A. § (1) bekezdése alapján a környezethasználattal járó tevékenység engedélyezésére irányuló hatósági eljárásban, így jelen eljárásban is a vízvédelmi, mint környezetvédelmi szempontok érvényesülését szakhatósági közreműködés keretében kell vizsgálni.

A környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezései eljárásról szóló 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet (továbbiakban: 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet) 10. § (4) bekezdés alapján

„A környezetvédelmi engedély megadásáról szóló határozatban az engedély feltételei között:

b) előírhatók:

bb) jogszabályi feltételek fennállása esetén egyes határértékek is,

bc) a környezetvédelmi engedély megadását követő, a környezethasználat megkezdéséhez esetlegesen szükséges további engedélyek megszerzéséhez kielégítendő és a környezeti hatásvizsgálat alapján meghatározható feltételek.”

Vízügyi és vízvédelmi szempontból a fentieket is figyelembe véve a rendelkező résszel összhangban következő lényeges megállapításokat teszem.

Az építés ideje alatt, a gépek tisztítása esetén törekedni kell arra, hogy a szennyezett víz élővízfolyásba kerülése ne következzen be. A beruházással érintett vízfolyások környezetében szennyezőanyag elfolyással járó tevékenység nem végezhető (munkagépek karbantartása, üzemanyag feltöltés stb.), gépek tárolására szolgáló telep nem alakítható ki. A gépjárművek tisztítását kizárólag a célnak megfelelő mosókban lehet végezni.

Felhívom a figyelmet a 219/2004. (VII.21.) Korm. rendelet 10. § (1) bekezdés b) pontjában foglaltakra, mely alapján a felszín alatti vizek jó minőségi állapotának biztosítása érdekében tevékenység csak a felszín alatti víz, földtani közeg (B) szennyezettségi határértéknél kedvezőbb állapotának lehetőség szerinti megőrzésével végezhető.

A tervezett beruházás létesítése és üzemeltetése vízgyűjtő gazdálkodás szempontjából megállapított és feltárt állapotok egyikét sem fogja megváltoztatni az alábbiak miatt:

- minőségi oldalról a felszín alatti víztest jó állapotát a tervezett beruházás nem fogja megváltoztatni;

- mennyiségi oldalról a felszín alatti vizek mennyiségi állapotát Magyarországon szabályozási módszerekkel lehet leginkább befolyásolni, mivel a tervezett beruházás nem növeli a víztesten a vízvisszatartási (hiszen a csőalagút az árvízi lefolyást lassítva fejt ki hatását, nem megszakítva a lefolyást, és módosítva a beszivárgási viszonyokat) és vízkivétel iránti igényt. Ezáltal a tervezett tevékenység hosszú távon várhatóan nem lesz kimutatható hatással a felszín alatti víztestek mennyiségi állapotára, annak ellenére, hogy az árvizek idején a felszín alatti talajvíz emelkedésére lehet számítani. Összességében viszont a felszín alatti talajvizek tartós emelkedése nem prognosztizálható.

A felszín alatti vizek minősége (kémiai állapot) vonatkozásában romlás egyáltalán nem várható.

A tervezett beruházás üzemeltetésének a felszín alatti vizek vonatkozásában – sem mennyiségi, sem minőségi tekintetben – nem várható hosszú távú kimutatható negatív hatása.

A talajra, a földtani közegre gyakorolt hatás az üzemelés során semleges.

A felszíni vizek lefolyását a tervezett tározó várhatóan nem fogja érdemben befolyásolni (csak a kritikus nagyvizek idején), így várhatóan a projekt kivitelezése sem fogja kedvezőtlen irányba befolyásolni az érintett víztest biológiai minőségi elemek alapján történő állapotminősítés eredményeit. Ez a megállapítás a magasabb rendű növényzet, a makroszkópikus vízi gerinctelenek és a halak alapján történő minősítés esetére egyaránt fennáll. A hosszirányú átjárhatóság tekintetében a mederbeli lefolyási viszonyok csak a nagyvizek idejében okozhatnak kisebb lokális módosulást.

Sem a felszíni, sem a felszín alatti víztestbe szennyvíz, illetve szennyezőanyag ki- és bebocsátást nem terveznek a projekt keretében.

A dokumentációban foglaltak alapján megállapítottam, hogy a tevékenységhez kapcsolódóan a vízellátás, a keletkező csapadékvíz elvezetés megfelelően megoldott.

Vízvédelmi szempontból megállapítottam, hogy a tevékenység kapcsán „a felszíni és felszín alatti vizek minősége védelmére és állapotromlására vonatkozó jogszabályban, illetve határozatban meghatározott előírások érvényesíthetők-e” szakkérdéseket a dokumentáció megfelelően vizsgálta, illetve helyes következtetéseket levonva nem javasolt műszaki és szervezési intézkedéseket.

Megállapítható, hogy jelen projekt keretében tervezett beavatkozások a Vadászpatak felső vízrendszer felszíni víztestet érő lokális (viszonylag rövid szakaszt érintő) változások ellenére összességében nem befolyásolják negatív irányba az érintett felszíni és felszín alatti víztestek mennyiségi és minőségi állapotát. A Víz Keretirányelv által meghatározott környezeti célkitűzések teljesülését a tározó létesítése és üzeme nem fogja és tudja megakadályozni, így nincs szükség az érintett víztestek kedvezőtlen állapotváltozását okozó hatások mérséklése céljából külön intézkedések tervezésére, valamint további, alternatív műszaki megoldások részletes vizsgálatára.

Az esetlegesen bekövetkező havária esetén a szennyezőanyag terjedése ellen azonnal intézkedni kell. Az elfolyt szennyezőanyagokat az átitatott közeggel együtt zárt tároló edénybe kell gyűjteni és a veszélyes hulladékkal kapcsolatos egyes tevékenységek részletes szabályairól szóló 225/2015. (VIII. 7.) Korm. rendelet előírásai alapján kell kezelni.

Figyelembe kell venni továbbá a felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Favir.) 10. § (1) bekezdés b) pontjában foglaltakat, miszerint a felszín alatti vizek jó minőségi állapotának biztosítása érdekében tevékenység csak a felszín alatti víz, földtani közeg (B) szennyezettségi határértéknél kedvezőbb állapotának lehetőség szerinti megőrzésével végezhető.

A BM OKF megállapította a dokumentáció alapján, hogy a tervezett beavatkozások vízkárelhárítási célú tározó létesítését és üzemeltetését szolgálják, így a tervezett munkák vízimunkák, amelyek vízilétesítmények létrehozását szolgálják.

A vízügyi hatóságtól elvi vízjogi engedély kérhető a létesítmény tervezését megelőzően, valamint a Vgtv. 28/A § (1) bekezdés a) pontja alapján engedély szükséges a vízimunka elvégzéséhez, a vízilétesítmény megépítéséhez és átalakításához (vízjogi létesítési engedély), a vízilétesítmény használatba vételéhez és üzemeltetéséhez, a vízhasználathoz (vízjogi üzemeltetési engedély) és a vízilétesítmény megszüntetéséhez (megszüntetési engedély).

A dokumentáció szerint a létesítés és az üzemelés esetén az elvárható legnagyobb gondossággal fognak eljárni, azonban a legnagyobb elővigyázatosság mellett is szennyező anyag kerülhet a talajra, munkaterületre, felszíni vízbe, ilyen esetben a környezethasználó a Ktv. 8. § (2) bekezdése alapján köteles gondoskodni a tevékenysége által bekövetkezett környezetkárosodás megszüntetéséről, a károsodott környezet helyreállításáról.

A fentiek érdekében 90/2007. (IV. 26.) Korm. rendelet szerinti intézkedéseket meg kell tennie és az illetékes hatóságokat értesítenie kell, az elővigyázatosság elvére tekintettel a rendelkező rész 1. – 3. pontjaiban tettem előírást.

A vízjogi létesítési engedély alapján megépített vízilétesítmények használatba vételével kapcsolatos előírást a Vgtv. 28/A § (1) bekezdés b) pontja alapján tettem meg. A rendelkező rész 4. és 5. pontjában a vízimunkák és vízilétesítmények megvalósításával kapcsolatban előírtam, hogy azok csak vízjogi létesítési engedély birtokában építhetők meg, illetve üzemeltethetők.

A felszíni és a felszín alatti vizek védelmével, a vízvédelmi szakkérdések vizsgálatával kapcsolatban megállapítottam, hogy a fenti előírások, továbbá a benyújtott dokumentációban vázolt megoldások és intézkedési javaslatok betartása mellett a tárgyi létesítmény megvalósítása megfelel a Favir. és a Favir. követelményeinek is.

Megállapítottam továbbá, hogy tervezett beruházás a fenti előírások, továbbá a benyújtott dokumentációban felvázolt műszaki megoldások betartása mellett az árvíz és a jég levonulására, a mederfenntartásra káros hatást nem gyakorol.

A 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 30. § d) pontja az alábbiak szerint rendelkezik:

„30. § Ez a rendelet a Kvt.-vel együtt d) a vízgyűjtő-gazdálkodás egyes szabályairól szóló 221/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet 10. §-ával és 11. §-ával együtt, a vízpolitika terén a közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról szóló 2000. október 23-i 2000/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 4. cikk (7) – (9) bekezdésének való megfelelést szolgálja.”

A dokumentációban rögzítettek alapján megállapítható, hogy a tervezett beruházás nem veszélyezteti a felszíni és a felszín alatti víztestek jó állapotban tartását, valamint a VGT3-ban előírt célkitűzések, továbbá intézkedések megvalósítását. A fentiekre tekintettel a rendelkező részben foglaltak szerint döntöttem.

A szakhatósági állásfoglalást az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 55. §-a és 81. § (1) bekezdése alapján adtam.

A szakhatósági állásfoglalás elleni önálló jogorvoslat lehetőségét az Ákr. 55. § (4) bekezdése alapján zártam ki. Jelen szakhatósági állásfoglalás csak az eljáró hatóság által hozott döntés elleni kereset útján támadható meg.

A BM OKF szakhatósági hatáskörét az 531/2017. (XII. 29.) Korm. 1. § (5) bekezdése, az 1. mellékletének 9. pontja szerinti táblázat 2. és 3. pontjai, valamint 223/2014. (IX. 4.) Korm. rendelet 10. § (3), valamint (8) bekezdései és 17. § (1) bekezdése alapozza meg.”

A Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság (Miskolc)

35500/6160-1/2023. ált. számon érkezett iratában az ipari baleseteknek és a természeti katasztrófáknak való kitettség szakkérdésével kapcsolatban katasztrófavédelmi szempontból a környezetvédelmi engedély kiadásához szakhatósági hozzájárulását előírások nélkül megadta.

Szakhatósági állásfoglalásában indokolásul az alábbiakat adta elő:

„Kérelmező kérelmére, az Engedélyező hatóság 2023. augusztus 10-én az „Kupai tározó” létesítésére vonatkozó környezeti hatásvizsgálati eljárásban katasztrófavédelmi szakhatóságként megkereste az Igazgatóságot szakhatósági állásfoglalása kiadása céljából, az egyes közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről szóló 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 531/2017. Korm. r.) 1. melléklet (Az egyes közigazgatási hatósági eljárásokban közreműködő szakhatóságok) 9. táblázat (Környezet- és természetvédelmi ügyek) 4. sora alapján.

Az Igazgatóság a környezeti hatásvizsgálat elbírálása során megállapította, hogy a BioAqua Pro Kft. (4032 Debrecen, Soó Rezső u. 21.) által 2023. március hónapban készített „KÖRNYEZETI HATÁSTANULMÁNY A „Dombvidéki tározók Magyarország területén (Zápor, Többcélú, Árvízcsúcs csökkentő – tározók)” tárgyú KEHOP-1.5.0 konstrukció keretében tervezett projekt komplex előkészítési feladatainak részeként a Kupai tározóhoz” alapján:

- a tervezett Kupai tározó környezetében az alábbi veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemek találhatóak:
 - o Kischchemicals Kft. (3792 Sajóbáony, Gyártelep, 024/47. hrsz.) felső küszöbértékű
 - o Észak-Magyarországi Környezetvédelmi Kft. (3792 Sajóbáony, Gyártelep 024/143. hrsz.) felső küszöbértékű
 - o FLAGA Gáz Kft. (3561 Felsőzsolca, Ongai bekötőút 060. hrsz.) alsó küszöbértékű
 - o BorsodChem Zrt. (3700 Kazincbarcika, Bolyai tér 1.) felső küszöbértékű
 - o Linde Gáz Magyarország Zrt., I. telephely (3700 Kazincbarcika, Bolyai tér 1.) felső küszöbértékű.
- A természeti katasztrófáknak való kitettség tekintetében a kérelem megfelelően tartalmazza a telepítési hely környezetében feltárt kockázatokat és azok várható hatásait, részletesen:
 - o A terület érzékeny a villámárvizek tekintetében. Magyarország villámárvízi veszélytérképe szerint a tervezési terület magas kockázatú terület.
 - o Borsod-Abaúj-Zemplén megye szeizmológiai szempontból a kevésbé veszélyeztetett területek közé tartozik. Földrengés veszélyeztetettsége északkelet felé haladva fokozatosan csökken. Geotechnikai kockázat szerinti kategória: GC-1. A terület a tervezett létesítményekre geológiai és szeizmicitás szempontjából csekély kockázatot jelent. Szeizmikus talajosztály: D. Földrengés-veszélyeztetettség szempontjából a terület az EC-8 besorolás szerint 3. zónába tartozik (a=0,12 g).
 - o Természeti katasztrófa (pl. földrengés, árvíz) előfordulhat a telepítési helyen az épített környezet, utak és egyéb infrastrukturális elemek részleges károsodása, azonban ennek semmilyen környezetszennyező, környezetet károsító hatása nem lehet.

Az ipari baleseteknek és a természeti katasztrófáknak való kitettség tekintetében – az Engedélyező hatóság által csatolt iratok alapján - az Ügyfél környezetvédelmi engedélyének megadásához az Igazgatóság hozzájárul.

Ezen szakhatósági hozzájárulás nem helyettesíti a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény (a továbbiakban: Kat.) IV. fejezete szerinti iparbiztonsági hatóság engedélyezési eljárásának lefolytatását. Az iparbiztonsági hatóság a Kat. szerinti

eljárás keretében bírálja el az üzemeltető által benyújtott, építési engedélyezéshez kapcsolódó katasztrófavédelmi engedély iránti kérelmet.

A döntést a fenti jogszabályi rendelkezések alapján hozta az Igazgatóság.

A szakhatósági állásfoglalás az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 55. § (1) bekezdésén alapul. Az Igazgatóság hatáskörét az 531/2017. Korm. r. 1. melléklet 9. táblázat 4. sora, illetékességét a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény végrehajtásáról szóló 234/2011. (XI. 10.) Korm. rendelet 3. § (1) bekezdése, valamint ugyanezen rendelet 1. melléklete határozza meg.”

A Szabályozott tevékenységek Felügyeleti Hatósága Bányászati és Gázipari Főosztály Miskolci Bányafelügyeleti Osztály SZTFH-BANYASZ/11236-2/2023. számon érkezett iratában hiánypótlási felhívást adott ki, majd SZTFH-BANYASZ/11236-4/2023. számon érkezett iratában tájékoztatott, hogy tárgyi ügyben indult szakhatósági eljárását megszünteti.

Indokolásul az alábbiakat adta elő:

„A Bányafelügyelet a megosztott dokumentációkból megállapította, hogy a tárgyi eljárásban érintett ingatlanok területe nem felszínmozgás veszélyes. A tevékenységgel érintett területen bányatelek, jóváhagyott műszaki üzemi tervvel rendelkező bányauzem nincs, valamint megkutatott, ipari készlettel rendelkező, az Állami Ásványi Nyersanyag és Geotermikus Energiavagyon Nyilvántartásban szereplő ásványi nyersanyaglelőhely nem található. A Bányafelügyelet megállapította, hogy az egyes közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről szóló 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet 1. melléklet 9. pontja táblázatának 20. sora alapján a szakhatóság bevonására vonatkozó feltételek nem teljesülnek, ezért hatáskörének hiányát állapította meg és az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 17.§-a alapján a rendelkező rész szerint döntött. A Bányafelügyelet tájékoztatja Kérelmezőt, hogy a tervezett tározó területétől számított 30 km-es sugarú körzetben számos külszíni bányauzem található, melynek anyaga alkalmas lehet a tározó kialakítására. A bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény (a továbbiakban: Bt.) 43. § (9b) bekezdés alapján a bányafelügyelet részére fizetendő igazgatási szolgáltatási díjakról és egyéb eljárási költségekről, valamint a felügyeleti díj fizetésének részletes szabályairól szóló 9/2022. (I. 28.) SZTFH rendelet szerinti igazgatási szolgáltatási díj rendezett.

A végzés elleni önálló jogorvoslat lehetőségét az Ákr. 55. § (4) bekezdése zárja ki. A Bányafelügyelet hatáskörét az egyes közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről szóló 531/2017. (XII.29.) Korm. rendelet 1. § és 1. számú mellékletének 9/20. pontja állapítja meg, illetékessége a Bt. 43. § (1) bekezdésén alapul.”

Az eljárás során - hivatkozással az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 25. § (1) b) pontjára, valamint 62. §-ra, figyelembe véve a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet (a továbbiakban Rend.) 5. § (2) bekezdés cb), cc) pontjait - a tervezett tevékenységnek a településrendezési eszközökkel való összhangjának megállapítása érdekében 2023. július 28-án BO/32/05918-4/2023. - BO/32/05918-5/2023. számokon megkerestem az érintett települések Jegyzőit.

Kupai Községi Önkormányzat Jegyzője KUP/141-4/2023. számú iratában nyilatkozta, hogy a tervezett létesítmény Kupa településrendezési eszközeivel összhangban van.

Felsővadász Községi Önkormányzat Jegyzője FEL/562-5/2023. számú iratában nyilatkozta, hogy a tervezett létesítmény Kupa településrendezési eszközeivel összhangban van.

A Rend. 8. § (1) és (1a) bekezdései szerint a környezeti hatásvizsgálati eljárás megindításáról és a közmeghallgatásról szóló közleményt közhírré tettem a környezetvédelmi hatóság honlapján, valamint a www.magyarorszag.hu hirdetmények internetes oldalon.

A Rend. 8. § (2) bekezdése szerint a közlemény közzétételével egyidejűleg a tevékenység telepítési helye szerinti települések Jegyzőinek BO/32/05918-4/2023. - BO/32/05918-5/2023. számokon megküldtem a közleményt közzététel céljából.

A Rend. 8. § (1) és (1a) bekezdései szerint a környezeti hatásvizsgálati eljárás megindításáról és a közmeghallgatásról szóló közleményt közhírré tettem a környezetvédelmi hatóság honlapján, továbbá a www.magyarorszag.hu hirdetmények internetes oldalon.

Kupai Községi Önkormányzat Jegyzője KUP/141-3/2023. számon nyilatkozott, hogy a közlemény 2023. július 31. napján kifüggesztésre került Kupa Községi Önkormányzat hirdetőtábláján és a Kupa, Rákóczi utcán lévő buszmegálló melletti nyilvános hirdetőtáblán.

Felsővadász Községi Önkormányzat Jegyzője FEL/562-3/2023. számon nyilatkozott, hogy a közlemény 2023. július 31. napján kifüggesztésre került Felsővadász Községi Önkormányzat hirdetőtábláján és a Felsővadász, Petőfi u.1. sz. előtt lévő buszmegállóban.

Az engedélyezési eljárás során a Rend. 9. § szerint, közmeghallgatást tűztem ki 2023. szeptember 5. 13⁰⁰ órai kezdettel Kupa Művelődési Házában (3813 Kupa, Rákóczi út 20.). A közmeghallgatásról az érintetteket szabályszerűen értesítettem.

A tervezett tevékenységgel kapcsolatban észrevétel a közmeghallgatás időpontjáig Hatóságomhoz nem érkezett.

A közmeghallgatáson a VIZITERV Environ Kft. ismertette a tervezett tározó kialakítását és a várható környezeti hatásokat, kérdés az Önkormányzat részéről merült fel, melyre a választ a Beruházó részéről megkapták, a megjelentek az elhangzottakat elfogadták.

A közmeghallgatásról készült videófelvételt az érdekeltek számára honlapomon közzé tettem.

A VIZITERV Environ Nonprofit Kft. 2023. augusztus 28-án EPAPIR-20230828-4870 számon érkezett iratában a 2016. évi CL. törvény 33. § (1) bekezdés alapján iratbetekintést kért. A kért iratokat BO/32/05918-36/2023. számon 2023. szeptember 13. napján megküldtük.

Az engedélyezési eljárás során megállapítottam, hogy a vonatkozó műszaki és hatályos környezetvédelmi jogszabályok figyelembevételével, valamint a határozatban szereplő előírások betartása mellett a Kupai tározó létesítése a környezeti hatástanulmányban foglaltak alapján összességében nem jelent olyan kedvezőtlen környezeti hatással járó igénybevételt, amely a tervezett tevékenység megvalósítását kizárta tenné.

Fentiek, valamint a környezeti hatástanulmány alapján, a szakhatósági állásfoglalások figyelembevételével az Országos Vízügyi Főigazgatóság (1012 Budapest, Márvány utca 1/D) részére a „Dombvidéki tározók Magyarország területén (Zápor, Többcélú, Árvízcsúcs csökkentő – tározók)” tárgyú KEHOP-1.5.0 konstrukció keretében tervezett Kupai tározó létesítésére vonatkozó környezetvédelmi engedélyt megadtam.

Az engedély érvényességi idejét a Rend. 11. § (2) bekezdésében foglaltaknak megfelelően határoztam meg.

Az engedély a 314/2005. (XII. 25.) Kormányrendelet szabályai szerint kiadott határozat, és nem érinti az engedélyes egyéb, törvényben vagy más jogszabályban megfogalmazott kötelezettségeit.

A határozatot a környezetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 624/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 2. § (1) bekezdésében, az 5. § (1) bekezdés c) pontjában, és (2) bekezdésében, a természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 625/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 2. § (1) bekezdésében, az 6. § (1) bekezdés c) pontjában, és (2) bekezdésében, illetve a hulladékgazdálkodási hatóság kijelöléséről szóló 124/2021. (III. 12.) Korm. rend.

1. § (1) bekezdés a) pontjában, a 2. § (1) bekezdésében és az 1. § (2) bekezdésében biztosított jogkörömben, az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény 80. § (1) bekezdés és a 81. § (1) és (4) bekezdései szerint eljárva hoztam meg.

Az eljárás az eljárási költségekről, az iratbetekintéssel összefüggő költségtérítésről, a költségek megfizetéséről, valamint a költségmentességről szóló 469/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdés 2. pontja szerinti eljárási költségét (igazgatási szolgáltatási díj összegét) a környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági eljárások igazgatási szolgáltatási díjairól szóló 14/2015. (III. 31.) FM rendelet (DíjR.) 4. számú melléklet 20.3. pont alapján állapítottam meg.

A döntés elleni jogorvoslatról és a keresetlevél előterjesztéséről az alábbi jogszabályhelyek figyelembevételével adtam tájékoztatást:

- az Ákr. 114. § (1) bekezdése,
- a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény 21. § (6) bekezdése,
- a bíróságok elnevezéséről, székhelyéről és illetékességi területének meghatározásáról szóló 2010. évi CLXXXIV. törvény 3/A. §,
- a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (Kp.) 13. § (1) bekezdése, a 28. §-a, a 29. § (1) bekezdése, a 39. § (1) és (2) bekezdése,
- a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 605. § (1) bekezdése,
- az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 9. § (1) bekezdése,
- a Kp. 39. § (6) bekezdése és az 52. § (1) bekezdése.

Kelt: Miskolcon, az elektronikus hitelesítésbe foglalt időbélyegző szerint

Dr. Alakszai Zoltán
főispán
nevében és megbízásából:

Bese Barnabás
főosztályvezető

Kapják:

1. Víziterv Environ Kft. 4400 Nyíregyháza, Széchenyi utca 15. **(CK: 13648013)**
2. Belügyminisztérium Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság Hatósági Főigazgató-helyettesi Szervezet Megelőzési és Engedélyezési Szolgálat Vízügyi és Vízvédelmi Főosztály (1149 Budapest, Mogyoródi út 43.) **(HK: BMOKF KRID: 723206798)**
3. Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság 3525 Miskolc, Dózsa György u. 15. **KÉR**
4. Szabályozott tevékenységek Felügyeleti Hatósága Bányászati és Gázipari Főosztály Miskolci Bányafelügyeleti Osztály **(HK: SZTFH KRID: 469506375)**
5. Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Kormányhivatal Népegészségügyi Főosztály **(HK: BAZMKHNSZ; KRID: 312659938)**
6. Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Kormányhivatal Agrárügyi Főosztály Növény- és Talajvédelmi Osztály **(HK: BAZMKHNTI, KRID:512508939)**
7. Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Kormányhivatal Agrárügyi Főosztály Erdészeti Osztály **(HK BOMMGSZHEI, KRID:202705779)**
8. Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Kormányhivatal Építésügyi és Örökségvédelmi Főosztály Örökségvédelmi Osztály **(HK JH05MIJE0H, KRID:623573338)**
9. Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztály Földhivatali Osztály 3. Encs **(HK: JH05ENCFSH; KRID: 124593378)**
10. Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály Hulladékgazdálkodási Osztály **(Üisz.: BO/51/05629-2/2023.; e-mail: hulladékgazdalkodas@borsod.gov.hu)**
11. Kupa Község Önkormányzata 3813 Kupa, Rákóczi út 3. **(HK: KUPA; KRID: 516957138)**
12. Felsővadász Község Önkormányzata 3814 Felsővadász, Ady E. u. 1. **(HK: FVHIV; KRID: 416927118)**
13. Hirdetmény honlapra
- 14-15. Iratokhoz